

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

22. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

3. ČERVNA 2001

Z obsahu:

Po stopách svatého Pavla

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
16. 5. 2001
- strana 2 -

V městě Pavlova obrácení

K poslední cestě
Jana Pavla II. (2)
- strana 4 -

Ve škole

Ducha svatého

Jak poznáme, že vnuknutí
pochází od Boha?
- strana 5 -

Charismata

Philippe Madre
- strana 6 -

Žár a síla

Ducha svatého

Alfons Benning
- strana 7 -

Maria a Duch svatý

Walter Lang
- strana 8 -

Alexia (1971–1985)

Svědectví lásky k Bohu
- strana 11 -

Život svatého

Františka (4)

- strana 12 -

Život Kristův (29)

Kristologické katecheze
Jana Pavla II.
- strana 13 -

*Svatý Petr při kázání o Letnicích
(kostel sv. Jiří ve Wartenbergu,
Horní Bavorsko)*

Po stopách svatého Pavla

Před týdnem jsem ukončil své putování po stopách svatého Pavla, které mě zavedlo do Řecka, Sýrie a na Maltu. Jsem rád, že se dnes mohu s vámi zastavit u této události, která představuje poslední část mé jubilejní cesty po hlavních místech dějin spásy. Jsem vděčen všem, kteří mě doprovázeli modlitbou při tomto nezapomenutelném »návratu k pramenům«, kde jsme se mohli dotknout počáteční svěřesti křesťanské zkušenosti.

Obnovuji pocity srdečné vděčnosti k prezidentu Řecké republiky, panu Kostasu Stephanopoulovi, který mě pozval do Řecka. Děkuji prezidentu Syrské arabské republiky panu Al Assadovi a prezidentu republiky Malta panu Guidovi Marcovi, kteří mě tak srdečně přijali v Damašku a v La Valettě.

Chtěl jsem ujistit pravoslavné církve o pocitech úcty ze strany katolické církve a znovu potvrdit upřímnou otevřenost, s jakou se církev obrací k věřícím islámu.

Všude jsem chtěl svědčit o pocitech úcty ze strany katolické církve v touze, aby paměť na minulé viny proti společenství byla úplně očištěna a vytvořila prostor pro smíření a bratrství. Měl jsem dále možnost znovu potvrdit upřímnou otevřenost, s jakou se církev obrací k věřícím islámu, s nimiž nás spojuje klání jedinému Bohu.

Měl jsem možnost posílit a povzbudit katolická společenství

Pocituji obzvláštní vděčnost za to, že jsem se mohl setkat s katolickými biskupy v Řecku, v Sýrii a na Maltě především na jejich misijních polích, a spolu s nimi i s kněžími, řeholníky a řeholnicemi a četnými věřícími laiky. Po stopách Pavla mohl nástupce Petra posílit a povzbudit ona společenství, vyzvat je k věrnosti a současně k otevřenosti a bratrské lásce.

Athénský Areopag se stal »areopagem světa«

Na Areopagu v Athénách zazněla slavná slova Pavlovy promluvy, kterou uvádějí Skutky apoštolů. Byla čtena řecky a anglicky a to bylo samo o sobě sugestivní: řecký jazyk byl totiž nejpoužívanější ve středomořské oblasti na počátku prvního tisíciletí, tak jako bychom dnes mohli pokládat angličtinu za nejužívanější v globálním měřítku. »Dobrá novina« o Kristu, Zvěstovateli Boha a Spasiteli světa včera, dnes i navěky, je určena všem lidem světa podle jeho výslovného příkazu.

Nyní na počátku třetího tisíciletí se Areopag v Athénách stal v jistém smyslu »areopagem světa«, odkud se křesťanské poselství spásy předkládá všem, kteří hledají Boha a jsou »bázlivi« při přijímání nevyčerpatelného tajemství pravdy a lásky. Zvláště skrze čtení společného prohlášení, které jsem na závěr bratr-

Mše svatá na stadionu v Damašku

ského setkání podepsal společně s Jeho Blažeností Christodoulossem, arcibiskupem Athén a celého Řecka, a bylo adresováno všem národům evropského kontinentu jako výzva, aby nezapomínaly na křesťanské kořeny.

Pavlova řeč příkladem inkulturace a jako taková si zachovává nedotčenu svou aktuálnost

Pavlova řeč na Areopagu představuje model inkulturace a jako taková si zachovává nedotčenu svou aktuálnost. To jsem znovu připomněl při eucharistické slav-

nosti s katolickým společenstvím Řecka s odvoláním na obdivuhodný příklad svatých bratrů Cyrila a Metoděje, kteří pocházejí ze Soluně. Oni, inspirováni věrností a tvořivostí tohoto modelu, neváhali šířit evangelium mezi slovanskými národy.

Na cestě do Damašku: výstup k povolání

Z Řecka jsem se odebral do Sýrie, tam, kde se na cestě do Damašku zmrtvýchvstalý Kristus zjevil Šavlovi z Tarsu a přetvořil ho z divokého pronásledovatele na neúnavného apoštola evangelia. Byla to cesta k počátkům, jako u Abraháma, výstup k volání, k povolání. Na to jsem myslel, když jsem navštívil Památník svatého Pavla. Boží dějiny s lidmi začínají vždy voláním, které vyzývá, abychom opustili sami sebe a své vlastní jistoty a vydali se do nové země v důvěře v toho, který nás povolal. Tak tomu bylo s Abrahámem, Mojžíšem, Marií, Petrem a ostatními apoštolů. Tak tomu bylo i s Pavlem.

Historická návštěva velké mešity Omayyadů

Sýrie je dnes zemí obývanou převážně muslimy, kteří věří v jednoho Boha a snaží se mu podřídit po vzoru Abraháma, na kterého se rádi odvolávají (srov. Nostra aetate, 3). Mezináboženský dialog s islámem se na začátku třetího tisíciletí stává stále důležitějším a nutnějším. V tomto směru bylo opravdu povzbuzující vřelé přijetí, jakého se mi dostalo od civilní autority a od velkého muftího, který mě doprovázel při historické návštěvě velké mešity Omayyadů, kde se nachází památník svatého Jana Křtitele, uctívaného dosti i od muslimů.

Silně ekumenický charakter jubilejního putování

V Damašku získalo moje putování především charakter silně ekumenický zvláště díky návštěvě úctyhodných katedrál Jeho Blaženosti Ignáce IV., řecko-

pravoslavného patriarchy, a Jeho Svatosti Mor Ignátia Zakka I., syrsko-pravoslavného patriarchy. V historické řeckopravoslavné katedrále Usnutí Panny Marie jsme slavili slavné modlitební setkání. S vnitřním pohnutím jsem viděl, jak se uskutečňuje jeden ze základních cílů mého jubilejního putování, totiž »spojit se na místech našeho společného vzniku, abychom dosvědčili Kristu naši jednotu (srov. UUS 23) a potvrdili vzájemně úkol znovuoobnovit plné společenství« (List o putování po místech spojených s dějinami spásy, 11).

Modlitba na Golánských výšínách za mír na Středním východě

V Sýrii jsem se nemohl neobrátit k Bohu se zvláštní prosbou za mír na Středním východě, sužovaném současnou dramatickou situací, která se stává stále více povážlivou. Odebral jsem se na Golánské výšiny do chrámu v Quineitře, válkou polozbořeného, a tam jsem přednesl svou pokornou prosbu. V určitém smyslu můj duch zůstal tam a moje modlitba pokračuje a nepřestane, dokud pomsta neudělá místo smíření a vzájemnému uznání práv.

Zápalu mladých jsem svěřil naději

Tato naděje se zakládá na víře. Je to naděje, kterou jsem svěřil syrské mládeži, s níž jsem měl to potěšení setkat se ještě týž večer před odjezdem z Damašku. Nesu si v srdci jejich vřelý pozdrav a prosím Boha o mír, aby mladí křesťané, muslimové

Pokračování na str. 4

Druhé vtělení

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Přijměte Ducha svatého!

Dnes slaví tvá Matka Církve své narozeniny a u této slavnosti nesmíš chybět. Nechej se Duchem svatým odvést do Jeruzaléma, abys tu znovu prožil rozhodující událost dějin spásy i dějin světa. Pros jej, aby sis z dnešní slavnosti odnesl především hlubší a přesvědčující poznání místa a úkolu, které on pro tebe stanovil v tomto nejvznešenějším duchovním organismu.

Oživující Duch dává tělu Církve vždy v pravý čas to, co potřebuje, jak se o tom můžeš přesvědčit již v den jeho prvopočátku. Ve svatém městě jsou dnes shromáždění poutníci z celého světa. Zatím ani netuší, jak nesmírná je ona nečekaná milost, která je pro ně uchystána. Duch Páně všechny obdivuhodně svolal k Večeřadlu, aby jim oznámil spasitelnou zvěst o zmrtvýchvstalém Mesiáši. Připravil si k tomu sbor apoštolů, jak to Pán přislíbil, a viditelně je naplnil svým žarem, aby přesvědčivě promlouvali k velkému zástupu z nejrůznějších národů. Jak jinak se to může stát, než když tito první posluchači uslyší radostnou zvěst každý ve své vlastní řeči! Jestliže tě udivuje, jak tito nevzdělání rybáři rázem ovládají neznámé jazyky, je tu jen jedno vysvětlení: Je to tím, že tu nikdo z nich nemluví sám za sebe, nýbrž tak, jak jim Duch dává promlouvat.

Celé shromáždění nad tím oprávněně žasne a vůbec nechápe, co to má znamenat⁽¹⁾. Avšak jsou tu i takoví, kterým je zatěžko připustit, že se stali svědky velkých Božích skutků, a myslí si, že si pomohou ze svých rozpaků, když se Kristovým svědkům budou ke své vlastní škodě s povýšeností vysmívat. Ale mužové z Galileje, neohrožení hlasatelé radostné zvěsti, jsou v tomto případě nástrojem Božího Ducha, který je mnohem mocnější než sám hukot jeho víchru. Síla jeho milosti se nedá zastavit a najde si svou cestu ke všem, které si povolává Pán, náš Bůh⁽²⁾. Ti mají v srdci i na rtech nakonec jediné správnou otázku: *Bratři, co máme dělat?* Je to otázka, která by měla stále zaměstnávat i tebe.

Odpověď apoštolů je adresována nejen zde přítomným, ale i všem budoucím: Je třeba se obrátit, a tak zachránit z toho zvráceného pokolení⁽³⁾, které nedokáže překročit svou povýšenou skepsi a ještě se v ní utvrzuje tím, že dává průchod svému pohrdání.

Vidíš, jak rychle roste zástup těch, kteří naopak pod vlivem Ducha již při tomto prvním hlásání s radostí uvěřili? To, čeho jsi svědkem, překračuje všechno očekávání. Ještě před několika dny se všichni ti, kteří patří k Ježíši z Nazareta, skrývali ve strachu za zavřenými dveřmi. Duch Boží však

dnes naplnil svým hukotem nejen horní síň, ale celé město. *Kvas vzkyнул⁽⁴⁾* a už ho nikdo nezastaví. Již dnes bude tu před Večeřadlem zcela veřejně pokřtěno na tři tisíce duší.⁽⁵⁾

Uznej sám, že to, co se tu děje, může se opravdu uskutečnit jenom pod vlivem Ducha svatého. Před lety v tichu nazaretského domku vzešel z téhož Ducha v lůně panenské Matky tělesný život Syna člověka. Dnes za hukotu víchru nastává druhé vtělení. Moc Nejvyššího zastínila Večeřadlo a z Ducha svatého se tu počalo a rodí Kristovo tajemné tělo, které silou Ducha poroste až do skonání věků. Ve všech jeho údech koluje jeden a tentýž božský život: každý z nich musí s Pavlem vyznat: *Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus⁽⁶⁾*.

Oživující Duch nepřestává rozdělovat těmto živým údům Kristova těla své obdivuhodné a rozmanité dary, tak jako je dává apoštolům v tuto chvíli, kdy je zapotřebí promluvit k shromážděným, každému v jeho řeči. Je tu však podmínka, která stále platí: *Projevy Ducha jsou jednotlivcům dány k tomu, aby mohli být užiteční*. Ani tvoje spoluúčast na životě z Ducha svatého nesmí zůstat v úrovni pasivního živení, nýbrž jako skutečně živý a zdravý úd máš žít tím, že se na výsost aktivně účastníš na přijímání a předávání života, a to v úplné podřízenosti životodárnému Duchu. Čím lépe poznáváš s úžasem, jak se moudrost Stvořitele projevuje obdivuhodnou souhrou všech složek biologického těla, tím pokorněji se musíš sklonit před působením životodárného Ducha a otevřít se jeho vedení, abys byl platným údem božského těla, do kterého jsi byl ve křtu přivtělen.

Jestliže se ti zdá, jako by časem mimořádné, a přece řádné projevy Ducha pominuly, pak to není proto, že by se *Pramen živý⁽⁷⁾* během doby vyčerpal, nýbrž proto, že údy zmalátněly, a to především když si myslí, že už dostatečně vypsely a že už samy nejlépe vědí, čeho je zapotřebí, a nakonec už ani nevidí, že neslouží Duchu a Tělu, nýbrž jen samy sobě.

O jaké dary je dnes třeba usilovat, abychom v dnešním světě byli opět *užiteční druhým?* Zdá se, že posluchače dneška neosloví výmluvnost ani cizí řeči. Je třeba *usilovat o dary lepší⁽⁸⁾*. Svět potřebuje přesvědčující příklad charismatické lásky, která nemyslí na sebe, všechno vydrží a nikdy nepřestává⁽⁹⁾, sebeobětující činné lásky, která jde jako láska Pána a Hlavy těla až do krajnosti⁽¹⁰⁾. Pane, sešli nám svého Ducha a obnov tvářnost země!⁽¹¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Lk 1,29; ⁽²⁾ Sk 2,39; ⁽³⁾ srov. Sk 2;

⁽⁴⁾ srov. Mt 13,33; ⁽⁵⁾ Sk 2,41; ⁽⁶⁾ Gal 2,20;

⁽⁷⁾ hymnus Veni creator Spiritus;

⁽⁸⁾ 1 Kor 12,31; ⁽⁹⁾ tamt. 4,8; ⁽¹⁰⁾ J 13,1

⁽¹¹⁾ srov. resp. žalm 104

Liturgická čtení

1. čtení - Sk 2,1-11

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přizene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali.

V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žaslí, divili se a říkali: „Ti, co tak mluví, nejsou to Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřštinu? My Partové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kapadokie, Pontu a Asie, Frygie a Pamfylie, Egypta a libyjského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyt, Kréťané i Arabové, slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.“

2. čtení - 1 Kor 12,3b-7.12-13

Bratři! Jenom pod vlivem Ducha svatého může někdo říci: „Ježíš je Pán.“ Dary jsou sice rozmanité, ale pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha však jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Tělo je také pouze jedno, i když má mnoho údů; ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo. Tak je tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo - ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní - všichni jsme byli napojeni jedním Duchem.

Evangelium - Jan 20,19-23

Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

PO STOPÁCH SVATÉHO PAVLA

pokračování ze str. 2

a židé mohli spolu vyrůstat jako děti jednoho Boha.

Na Maltě jsem chtěl ještě jednou vytyčit cestu ke svatosti jako hlavní cestu pro věřící třetího tisíciletí

Poslední etapou mého putování po stopách svatého Pavla byl ostrov Malta, kde apoštol strávil tři měsíce po ztroskotání lodí, která ho vezla do vězení

V katedrále Usnutí Panny Marie

v Římě (srov. Sk 27,39-28,10). Podruhé jsem i já zakusil vroucí přijetí Maltézánů a měl jsem to potěšení prohlásit za blahoslavené dva syny tohoto národa, Dona Giorgia Precu, zakladatele Společnosti pro křesťanskou nauku, a Ignáce Falzona, laického katecheta, spolu se sestrou Marií Adeodátou Pisaniovou, benediktinskou řeholnicí. Ještě jednou jsem chtěl vytyčit cestu ke svatosti jako hlavní cestu pro věřící třetího tisíciletí. V širokém oceánu dějin se církev neleká výzev a nástrah, které potkává na své plavbě, drží pevně kormidlo směrem ke svatosti, k níž ji nasměrovalo Velké jubileum roku 2000 (srov. NMI 30).

Kéž je tak tomu u všech, díky přímlově Panny Marie, k níž se vytrvale utíkáme během tohoto měsíce máje, jí zasvěceného. Kéž svatá Panna pomáhá každému křesťanu, každé rodině a každému společenství pokračovat s obnoveným úsilím v každodenním poslání věrnosti evangeliu.

*L'Osservatore Romano
17. 5. 2001*

V městě Pavlova obrácení

Sýrie připravila Janu Pavlu II. zcela jiné přijetí, než jakého se mu dostalo v Řecku. Ulice hlavního města byly slavnostně vyzdobeny a vedle papežských a syrských vlajek byly nápisy a transparenty s hesly vítajícími »posla pokoje a smíru«. Damašek je jedním z nejstarších trvale osídlených měst světa. Je to již po osm, co papež navštívil arabskou zemi, ale po Svaté zemi žádná nebyla tak svázána s počátky křesťanství jako Sýrie.

Když se Jan Pavel objevil na schůdkách letadla, všichni přítomní jej vítali potleskem a voláním: »Viva il Papa!« Papež k překvapení všech se nejdříve odebral ke skupině dětí, se kterými se přivítal.

V sobotu večer 17.45 se konala oficiální návštěva v prezidentském paláci. Atmosféra byla vynikající. Velkou měrou se o to přičinil syrský prezident Assad, který si od papežovy návštěvy mnoho slibuje. Chtěl by sehrávat pozitivnější roli nejen v zemích Blízkého východu, ale v celém arabském světě. Zatím Sýrie nemůže počítat s uznáním sousedů, s nimiž je většinou v konfliktu, ani s přízní Západu, který jí vytyká používání metod, které mají

S prezidentem Al Assadem

daleko k evropským normám demokracie. Ve svém projevu apeloval na svého hosta, aby podpořil Sýrii, Libanon a Palestinu v boji proti izraelskému »útlaku«. Podle jeho slov chce Izrael zničit základy všech náboženství tak, jak Židé zradili Ježíše a chtěli zabít proroka Mohameda.

Svatý otec se vyhnul politické diskusi a hovořil o významu Sýrie pro křesťanskou kulturu

a tradici. Připomněl, že přijel do Damašku, »perly Východu«, jako poutník ve víře a pokračuje tak ve své jubilejní pouti po místech nejvíce svázaných se zjevením Boha a jeho spásného díla. Odvolával se opakovaně na společné dějiny a připomněl vklad Sýrie do křesťanských dějin i úspěchy země v době islámu. Zde se od počátku rozvíjela křesťanská společnost, na syrské poušti kvetl mnišský život, jména takových Syřanů jako sv. Efrém nebo sv. Jan Damascénský se navždy zapsala do paměti křesťanů. »Rovněž někteří moji předchůdci se narodili v této zemi,« poznamenal papež. Hovořil o velkém kulturním vlivu syrského islámu, který v čase kalifů dorazil až na středomořské pobřeží. Zdůraznil potřebu křesťansko-islámského dialogu ve jméno jediného Boha a ve jméno pokoje. Vyslovil přesvědčení, že pod vedením současného prezidenta bude země usilovat o harmonii a pokoj, což přinese prospěch nejen Sýrii, ale i jiným arabským zemím a celému mezinárodnímu společenství. Řekl o své pouti, že je to »horoucí modlitba o naději, aby mezi národy této oblasti byl nahrazen strach důvěrou, pohrdání vzájemnou úctou, síla dialogem a aby zvítězila nakonec touha sloužit společnému dobru.« Na závěrečná slova jeho projevu: »Ať Bůh všemohoucí požehná Sýrii zdarem a mírem. As salam aleikum!«, odpověděli všichni syrští důstojníci a pozvaní hosté dlouhotrvajícím potleskem.

Papežova návštěva má pro křesťany v Sýrii obrovský význam. Jak řekl v jednom projevu Assad, Ježíš se narodil v Palestině, ale skutečným místem zrození křesťanství je Sýrie, a proto je papež i křesťané přes to, že zde převládá islám, vítán na každém kroku. Státní televize dělala této návštěvě velkou reklamu. To vyvolalo veliký zájem u všeho obyvatelstva. Jedna místní katolička řekla, že její známé sousedky se

Damašek

vyptávaly na papeže a nabízely ve svých domech místo pro četné poutníky. »V době návštěvy jsme svědky, jak se náruč otevírá křesťanům jiných vyznání i muslimům,« řekl jeden řeckomelchitský duchovní.

V neděli dopoledne v 9.00 se Jan Pavel II. setkal s věřícími při eucharistické slavnosti na stadionu Abbasydů v Damašku. Přišlo sem mnoho poutníků rovněž z Libanonu, Jordánska, Turecka, a dokonce i z Iráku. Stadion má 30 000 míst na tribunách a 20 000 na ploše. Všechna místa byla zaplněna. Přítomni byli i vojáci z mírových sil OSN, kteří operují na Golánských výšinách. Celý obřad přenášely oba kanály syrské televize. Byli přítomni nejen věřící katolických obřadů, ale také pravoslavní. Přítomni byli i zástupci muslimského společenství. Liturgie byla slavena ve francouzštině a arabštině, ale některé modlitby zazněly i v armenštině, syrštině, chaldejštině a aramejštině (tímto jazykem se v Palestině hovořilo v době Ježíše Krista). Ve své homilii hovořil Jan Pavel II. především o sv. Pavlu, jehož obrácení v Damašku mělo tak velký vliv na jeho další život i život církve. »Církev, která jde za příkladem sv. Pavla, je vyzvána, aby šířila své vyznání až na kraj světa a pokračovala tak v poslání předávat světlo Zmrtvýchvstalého všem národům, všem kulturám při respektování svobody jednotlivce i lidských a duchovních společenství.«

Odpoledne se papež setkal v sídle řeckokatolického patriarchátu v Damašku se syrskými patriarchy a biskupy a vyslovil svůj obdiv nad spoluprací křesťanů v Sýrii. Poukázal při tom

na přítomnost patriarchy syrské pravoslavné církve a patriarchy syrskokatolické církve Ignáce IV. Křesťané žijící v této oblasti velmi těsně spolupracují a praktický ekumenismus je zde dále než oficiálně proklamovaný. To se týká nejen svátostného života, ale i společných aktivit. Jan Pavel II. mluvil především o jednotě, na kterou musí přistoupit všichni Kristovi učedníci. Tuto jednotu potřebuje nejen církev, ale je to nezbytné svědectví pro vyznavače islámu. »Skutečné porozumění, které existuje mezi patriarchy, biskupy a duchovními církví a společenství, je krásným svědectvím křesťanské lásky v zemi, kde většina obyvatel vyznává islám,« řekl papež křesťanským biskupům. Vyzval duchovní, aby ukazovali mládeži vlastním příkladem, že křesťanské hodnoty myslí a srdce mohou pro štěstí člověka znamenat více než hmotné statky.

Večerní návštěva Svatého otce v mešitě Omayyadů je první tohoto druhu vůbec. Mešita je tak nazvána na počest kalifů, kteří dobyli Damašek v 7. století. Na tomto místě stála původně bazilika sv. Jana Křtitele, postavená ve 4. století na místě pohanského Jupiterova chrámu. Vedle baziliky stál klášter. V 7. století obsadili město muslimové. Vládcé Valid I. nabídl křesťanům, že jim vrátí chrám zasvěcený Panně Marii, když mu odstoupí celý terén baziliky sv. Jana, která již byla změněna na mešitu. Pak baziliku zbourali a postavili mešitu.

Setkání s katolickými biskupy

Ostatky sv. Jana, po určité době ukryvané, se vrátily do nynější mešity. Sál modliteb, který Jan Pavel II. navštívil, má rozměry 131x35m a je krásnou ukázkou islámského umění. Všichni ná-

vštěvníci musí odložit obuv. Učinil tak i papež. Ve zvláštním sálu mu podali šálek hořké kávy. Chvilí rozmlouval s velkým muftím šejkem Ahmedem Kuftarou. Pak v bílých pantoflích vstoupil do vlastní mešity a delší dobu se modlil u ostatků Jana Křtitele. Slepý muezzin zazpíval fragmenty z Koránu. Ministr náboženství Ziada Vakf řekl ve svém projevu, že i když křesťané a muslimové vyznávají různá náboženství, jsou dětmi téhož Boha. »Nikdo si nesmí myslet, že je lepší, protože vyznává náboženství, které

V mešitě Omayyadů

přinesl prorok Ježíš nebo prorok Mohamed,« prohlásil ministr.

Velký mufti Ahmad Kuftaro vyzval papeže, aby vyvinul nátlak na Izrael a přiměl ho k ukončení pronásledování palestinského lidu ve Svaté zemi. Položil dramatickou otázku, jak se může svět nečinně dívat na to, co se děje ve Svaté zemi. Zdůraznil, že bez zajištění náboženské svobody nebude vůbec žádné svobody.

Jan Pavel II. poděkoval za přijetí a připomněl svá setkání s arabským světem v Egyptě a v Jeruzalémě a znovu zdůraznil, že v Sýrii doznalo křesťanství a jeho nauka velkého rozvoje a právě zde byla založena první křesťanská společenství, která později žila v harmonii s muslimy. »Křesťané i muslimové se shodují v tom, že pokrmem nezbytným pro naše duše je obcování s Bohem v modlitbě. Je nezbytné odložit všechno násilí a válku ve jménu náboženství.« V závěru citoval papež úryvky Koránu, týkající se Panny Marie. Překlad jeho projevu četl arabsky místní biskup.

(Pokračování příště)

Ve škole Ducha svatého

Jak poznáme, že vnuknutí pochází od Boha?

Abychom rozpoznali mezi zmateným množstvím myšlenek, pocitů atd. ona vnuknutí, která pocházejí do Boha, je nutné vypěstovat si »duchovní smysl« ve školení zkušenosti skrze hledání a zkoušení, úspěch a omyl. (Nikdy jej nejsme schopni přivést až ke stupni neomylnosti.) Musíme se opírat o kritéria rozlišování duchů. Ta nejdůležitější jsou tato:

Vnější kritérium: Bůh si neodporuje

Je určitý počet kritérií, které bychom mohli nazvat »vnější«, s nimiž musí souhlasit vnuknutí, která pocházejí do Boha:

Shoda s Písmem svatým a s učením církve

Boží vnuknutí od nás nemůže požadovat nic, co je v rozporu s tím, co učí a žádá Boží slovo, tak jak nám je předává a vysvětluje církev... Pravá vnuknutí se dějí vždy v duchu poslušnosti vůči církvi.

Shoda s požadavky vlastního povolání

Z mého zvláštního povolání (například v manželství, jako otec, matka, jako kněz, jako Bohu zasvěcená osoba atd.) a z mého životního stavu (mých povinností v povolání) vyplývá celá řada požadavků, které pro mne obsahují Boží vůli.

Vnuknutí se uskutečňují ve smyslu plnění těchto povinností, neodchylují se od nich, nýbrž je usnadňují.

Vnitřní kritérium: Strom se pozná podle ovoce

Nejdůležitějším rozlišovacím kritériem je to, které dal sám Ježíš: *Podle ovoce je poznáte* (Mt 13,33). Boží vnuknutí, které uposlechneme, je plodné a přináší dobré plody: plody pokoje, radosti, lásky k Bohu a k bližním, jednoty, pokory (ďábel není scho-

pen se dlouhodobě přetvařovat). Vnuknutí, které pochází od našeho těla nebo od ďábla, je neplodné, přináší negativní plody: smutek, trpkost, pýchu, nepokoj, blud, temnoty atd.

Mezi všemi znamením dobrého a zlého ducha je charakteristický pokoj. Duch Boží plodí jistotu a pokoj v duši, ďábel plodí s jistotou nepokoj.

Mimo to mohou se již při uskutečňování nějakého vnuknutí projevit jeho plody (ovoce pokoje, radosti atd.).

Když však se cítíme pobízeni k důležitým jednáním, např. k nějakému povolání, ke změně našeho životního způsobu, k volbě, která má vážné důsledky pro druhé, nebo když nás má vést k tomu, abychom dělali věci, které leží zcela mimo obvyklá pravidla našeho povolání, pak by bylo velmi žádoucí, abychom taková vnuknutí nejdříve předložili duchovnímu vůdci nebo představenému. Bůh dává přednost této chytrosti a podřízenosti před spěchem. Bez takové poslušnosti hrozí pravděpodobnost, že se staneme hříčkou ďábla... Boží vnuknutí může také zpočátku vést ke zmatku, ale v míře, v jaké je neodmítáme, nýbrž otevíráme se mu a souhlasíme, plodí v nás postupně pokoj.

Dodatečným znamením božského impulsu je trvalost vnuknutí a naplnění pokorou skrze Ducha svatého.

Podle knihy J. Philippe: Ve škole Ducha svatého

Duch svatý, kterého Kristus, hlava, vylévá do svých údů, buduje, oživuje a posvěcuje církev, která je svátostí společenství Nejsvětější Trojice a lidí.

Katechismus katolické církve 747

Charismata

Dějiny církve jsou protkány intenzivnějšími periodami, obnovami v různých formách projevu, ve kterých vanutí Ducha svatého je intenzivnější, konkrétnější a uprostřed Božího lidu viditelnější. A výsledky tohoto vanutí: znamení, obrácení, uzdravení a divy.

Aktuální obnova se otevírá zkušenosti vylití Ducha svatého, určitému druhu životodárné aktualizace křesťní milosti, která je rozdávána všem a zdarma, pokud se jí otevírají a žádají o ni. Z této zkušenosti, která je obnovitelná, vychází zjevnější víra, naděje a silnější láska, touha po modlitbě a po službě Kristu v církvi.

Rozhodujícími důsledky tohoto letničního vylití jsou nesporné projevy různých charismat, jak to dokládají Skutky apoštolů. Jejich seznam, který nám svatý Pavel uvádí v 1. listě Korintánům, si zdaleka nečiní nárok na úplnost (srov. 1 Kor 12,4-11).

Mezi nimi ty »mimořádné« se zdají být v první řadě určeny k tomu, aby podávaly motivy věrohodnosti tím, že činí božské zásahy zřejmějšími. Ostatní mají

hlasatelům evangelia ulehčovat jejich aktivitu a činit ji současně účinnější.

Mnozí se ptají, proč tato mnohoznačná znamení byla zdánlivě vyhrazena pro prvotní církev. Myslí si, že tato překvapující exploze charismatických milostí se váže na oheň mladé církve, a jak tento oheň v průběhu staletí pohasínal, zmizela i charismata. Existují dokonce duchovní díla, která hovoří o vymizení charismat v Novém zákoně.

Tyto závěry jsou z části pravdivé, i když je třeba současně zdůraznit, že charismata život církve nikdy zcela neopustila, nýbrž jsou uplatňována na »ne-

náhodných« místech (jako jsou kláštery) a u »vyvolených« osob (jako jsou svatí).

V každém případě je jisté, že horoucí modlitba a propuknutí charismat jdou ruku v ruce. V rozličných periodách obnovy v dějinách křesťanství jsou v průměre zastoupeny fenomény, které dnes narážejí na odpor.

První naléhavost se týká křesťanů, aby o charismata usilovali.

Charismata je zapotřebí demytologizovat, zbavit je »svatozáře«, jako by se jednalo o milosti, které jsou rezervovány pro zvláště připravenou a v blízkosti svatosti se nacházející elitu a které jsou mimo dosah širokého okruhu normálních věřících. Charismata jsou naopak součástí normálního křesťanského života a nepatří mezi výjimečné okrajové jevy, kterých je třeba se spíše bát než je přijímat.

Charismata jsou prostě ve svých projevech a ve své aplikaci dosažitelná pro všechny, pochopitelně pokud má křesťanský život jisté kvality. A mimo to Duch svatý je natolik svobodný, aby daroval své dary i osobě, jejíž životní způsob ještě nenese rysy svatosti, na což pak narážíme při svém pojetí morálky (které je někdy spíše moralizující).

Tato obnova nás otevírá pro dvě dimenze, které jsou zcela odlišné, a přece spolu navzájem souvisí: pro charismatický a pro mystický život, které oba vycházejí ze zkušenosti a vylití Ducha svatého.

Uplatňování charismat, pokud je přijímáme ve správném postoji a prožíváme v péči o harmonický růst, přispívá k výstavbě církve, k účinnému hlásání a blahu všech (jak nás učí teologie charismat).

Ale toto uplatňování obsahuje také obdivuhodné povolání ke

Teologie nás učí, že charisma je výraz pro patrnou a nezaslouženou milost.

Patrná (vnímatelná) milost: tzn. že prochází smysly, je viditelná, slyšitelná nebo hmatatelná. Duch je rozděluje podle svého úradku a bere na sebe riziko, že zraní ty zastánce víry, pro které je každá senzibilita vyloučena.

Bůh nemá strach ze znamení a dokazuje nám to v celém Písmu svatém, i když největší znamení, které způsobil, je znamení Jonášovo: Kristus ukřižovaný mezi nebem a zemí.

Dimenze znamení způsobených Ježíšem představuje významné komponenty zpráv evangelia (i když znamení sama nikdy nejsou cílem) a není žádného důvodu, proč by Bůh měl měnit své mínění.

Nezasloužená milost: tzn. že charisma vůbec nezávisí na osobní svatosti. Je darována zdarma, nikoliv jako odměna za zásluhy anebo jako propůjčené Boží vyznamenání, nýbrž jde o přijatou milost, abychom mohli bratrsky sloužit druhým.

Každá modlitební skupina má usilovat o charismata a modlit se v tom směru a být pozorná k Duchu svatému, který se nikdy nemůže zapřít.

stále věrnější a hlubší modlitbě, k rozhovoru s Bohem, nejen u toho, kdo je nositelem charismat, ale uvnitř celé skupiny, která jej nese jako svůj úd sloužící svým bratřím. Odtud pramení povolání k mystickému životu, ke zkušenosti s Boží přítomností v modlitbě, k trvalému setkávání s Kristem »od srdce k srdci«, živěnému svátostmi.

Životnost obnovy je tedy především tento mystický život, který se pak přejele do obdivuhodných a velkolepých děl zbožnosti, obětavosti nebo služby, při kterých ti, kteří je vykonávají, jsou živými svědky zmrtevýchvstalého Krista. Tuto životnost je třeba udržovat stůj co stůj, protože obnova bez charismat a bez mystického života by pozbyla svou původnost, svou sobě vlastní milost, plodnost a moudrost, kterou někdy lidé označují za bláznovství.

Svatý Tomáš Akvinský vypočítává tři kategorie charismat, i když nepoužívá přímo tento termín, nýbrž mluví o »zdarma udělených milostech« (gratis data), tzn. o zvláštních milostech, které nejsou určeny pro posvěcení těch, kdo je obdrželi, nýbrž k blahu všech (1 Kor 12,7).

O těchto zdarma obdržených milostech (které nemají nic společného se sedmi dary Ducha svatého) poznamenává sv. Tomáš, že některé jsou spojeny s poznáváním (modlení nebo zpěv v řečech, proctví, poznání, rozlišování),

jiné s mluvením (slovo moudrosti nebo poznání), jiné s konáním (vedení, víra atd.).

Pokud jde o uzdravování a zázraky, chápe je sv. Tomáš jako charismata, která normálně doprovázejí každou řeč Božích vyslanců (jinak řečeno: kázání, radu, povzbuzování, nauku), aby jim dodala věrohodnosti. To je přesně to, co nám říkají evangelia.

Mnozí kritikové namítají, že není nutné mluvit dodatečně o charismatech, protože ty aktivity, které měla charismata podpořit, v církvi již existují.

Je třeba pochopit, že ze zdravého uplatňování charismat vyplývá obzvláštní plodnost; plodnost, která se neváže pouze na určitou kompetenci spojenou s nějakou matérií, nýbrž přímo na milost; proto mají zvláštní význam pro výstavbu církve.

Tak ten, kdo vyučuje, má daleko větší a konstruktivnější působnost, když má charisma vyučování.

Proto není možno v žádném případě diskreditovat ty učitele, kteří se opírají v podstatě o naučené vědomosti a kompetence, kteří však současně ctí »Boží dary« (ke kterým jsou zvaní, by o ně prosili).

Mezi třemi kategoriemi charismat (podle sv. Tomáše) mohou se ta, která se vážou na poznání, nazvat globálně »proctví«, přičemž charisma proctví tvoří jen jeden aspekt.

Pokračování na str. 7

Žár a síla Ducha svatého

Hovořit o Duchu svatém, o Božím Duchu, je pro mnohé současníky tak nepochopitelné, že nejsou ani ochotni jít ke kořeni jeho hlubšího významu. Vínou na tom nese také zneužívání, jakému je pojem Duch svatý vystaven. Náboženští blouznivci jej používají, aby ospravedlnili svou subjektivistickou zvlášť.

Duch svatý jim sloužil a slouží k ospravedlnění moci, jako náhražka přesvědčující síly a věčné diskuse, jako opora falešných jistot a zbožného fanatismu. V prvotní církvi tomu tak nebylo. Jestliže se tak děje dnes, je to důvod k tomu, abychom se zabývali skutečným působením Ducha svatého.

K tomu cíli se musíme nejdříve obrátit k biblickému svědectví a jeho původnímu smyslu.

Uchopitelný, a přece nepostizitelný, neviditelný, a přece mocný, skutečný jako vanoucí vzduch, jako vích, jako bouře, tak si dříve věřící představovali jeho působení.

Duch je na počátku zprávy o stvoření oním hukotem či Boží bouří, která se vznáší nad vodami. Duch zde není chápán jako nehmotný, intelektuální nebo etický princip, nýbrž jako z Boha vycházející síla, která působí život nebo soud ve stvoření nebo v dějinách Izraele. Mocný nebo tichý, působící často v mimořádných fenoménech, ve velkých postavách, v králích a prorocích, ukazuje Izraelskou cestu.

Když se čas velkých proroků schyloval ke konci, ohlašuje pro-

rok Noel Ducha pro čas konce; bude vylit nejen na jednotlivce, ale i na celý Boží lid. Tento Duch, daný synům i dcerám, starým i mladým, privilegovaným i nepřilegovaným, není duchem člověka, jeho vědouce, chtějící a životné Já, nýbrž je to Duch Boží, který jako Duch svatý se ostře liší od nesvatého ducha člověka a jeho světa.

Pojetí »vylití Ducha« je u prvotních křesťanů rozmanité. Velmi rozrůzně se jeví působení Ducha ve Skutcích apoštolských a u Pavla.

Lukáš je zainteresován na působení Ducha především v jeho mimořádných formách a rozlišuje časově křesťanské Letnice od Velikonoc.

Duch Boží se sděluje v mimořádných charismatických darech a síle (srov. Sk 2,1 nn).

Uschopňuje církev k hlásání a svědectví, legitimuje její jednotu a kontinuitu. Tak se zjevuje ve Skutcích apoštolů převážně jakožto samozřejmý Boží dar, jako důsledek přijetí víry a křtu.

U Pavla dále určuje Duch existenci věřícího. Jako Duch Ježíše, který vystoupil k Bohu, není žádnou obskurní bezejmennou silou, nýbrž Duchem Božího Syna Ježíše. V něm, jakožto vyvýšeném Pánu, je Boží síla tak mocná, že na základě vzkříšení může být sám chápán jako Duch. To znamená, Pán existuje a působí v Duchu, kterého mu Otec při křtu v Jordánu viditelně udělil. Vyvýšený Pán je přítomen skrze Ducha, on je v Duchu.

CHARISMATA – pokračování ze str. 6

Proroctví nejedná pouze o budoucích událostech, nýbrž také o pravdách víry, o kvalitách a smyslu životních událostí.

Proto usilovat o charismata není zapovězeno, ani se od toho neodrazuje (srov. 1 Kor 14,1), protože charismata jsou součástí našeho duchovního dědictví, záruka Ducha, kterého přijímáme.

V žádném případě však nám je Bůh nedluží a nemůžeme je nárokovat. Duch je rozdáva ve velké různosti, každému podle své vlastní volby a podle toho, co od něho Boží moudrost očekává k dobru všech (nikoliv jen jeho vlastnímu) a pro výstavbu Církve.

*Feu et Lumiere 33/97
Překlad-ra*

Jak ale vyjádřit v prvotním křesťanství, že Bůh, že Ježíš Kristus je ve věřícím, v církvi jako společenství věřících zcela skutečně a činně přítomen? Na to odpovídá Písmo Nového zákona zcela jednoznačně:

Duch není nikdo jiný než sám Bůh. Je člověku a světu nablízku jako uchvacující, ale neuchopitelná, jako darující, ale nikoliv zneužitelná, jako životodárná, ale také řídicí Boží moc a síla.

Nikdo třetí, žádná věc mezi Bohem a člověkem, nýbrž osobní Boží blízkost člověku. Ne pouze v našich vzpomínkách, nýbrž skrze duchovní skutečnost, přítomnost Boha, samotného Ježíše Krista. V Duchu je tedy vyvýšený Pán a Bůh sám přítomen. Proto je možno používat totožnost Pána s Duchem, paralelně používat a vzájemně zaměňovat obraty jako »v Duchu«, »v Pánu« a »Kristus v nás«.

Duch Boží a Ježíšův je v podstatě Duchem svobody, svobody od viny, zákona a smrti; svobody a odvahy k jednání, k lásce, k životu v pokoji, ve spravedlnosti a vděčnosti. Přes všechny chyby a selhání církve uchopili nesčetní věřící od počátků církve až po dnešní doby tuto svobodu, žili v lásce a v radosti, v naději a trpělivosti trpěli, bojovali a čekali. V tomto JEHO Duchu nespočetní neznámí přestáli úzkosti, nebezpečí a zklamání a našli novou odvalu, sílu a útěchu. Vzpomeňme jen na mučedníky minulého století, kteří se stali neohroženými svědky víry.

A my? Není naše situace často poznamenána nedostatkem odvahy a bezradností? Je tu anonymní atmosféra našich měst, tlak vedoucích sil ve světě práce, zdánlivá marnost námahy tváří v tvář nezaměstnanosti; je zde nedostatek solidarity s osudem druhých, uzavírání se před jejich nouzí. To všechno, jak víme z mnoha vlastních zkušeností, je duch člověka, skličující nesvobodný egoismus, určený předem k ztroskotání, protože chybí

něco rozhodujícího: Duch Boží, Duch Ježíše Krista.

Jako Duch Boží a Ježíše Krista působí nikoliv vlastní silou a možností samotného člověka, nýbrž silou, mocí a darem Božím: není to nesvatý lidský duch, duch času, duch mas, duch moderny a postmoderny. On je a zůstává povždy svatým Božím Duchem, který vane, kam chce a kdy chce, a který se nenechává zneužívat. Nepůsobí magicko-automaticky, nýbrž umožňuje svobodné JÁ tomu, kdo se otvírá ve víře jeho oblažujícímu a osvobozujícímu poselství a tím Bohu a jeho Kristu.

Boží dar, jak východní teologie s oblibou Božího Ducha nazývá, osvobozuje a uschopňuje k solidaritě s druhými, neboť ten, kdo je Ducha Kristova, pro nikoho se neuzavírá. V milosrdné náklonnosti k bratřím trpícím nouzí, k lidem starým a nemocným, k jedincům, které společnost diskriminuje, projevuje se Duch Boží. Svornost a láska, kterou Duch působí, může být dnes ve skutečnosti větší a výmluvnější znamením než dary a mocné činy prvních křesťanských dob.

Vzpomeňme si na závěr na zprávu Janova evangelia: Večer o Velikonocích stanul Ježíš uprostřed svých učedníků a řekl: Pokoj vám! Já žiji! Dávám vám nový život. Dávám vám svého Ducha. – A učedníci se zaradovali, říká zpráva. (Srov. Jan 20,19n.)

Přijď, Duchu svatý, přijď!
-sks 23/2000
Překlad-ra

Maria a Duch svatý

Pro mariologii byla od počátku důležitá kristologie - vztah Marie k Synu. Kristologie se od počátku zabývá Marií, kristologie je také posledním důvodem mariánské úcty. Pneumatologie, nauka o Duchu svatém, prahne po mariologii. Proto je o to důležitější při dnešních sporech o Marii zabývat se Duchem svatým.

Mezi Duchem svatým a Marií existuje nejen těsný a vnitřní vztah, nýbrž jedinečná spřízněnost v bytí, takže pokud jsme si vědomi rozdílu mezi Bohem a jeho tvorem, můžeme Marii srovnávat s Duchem svatým; neboť Duch svatý je třetí božská osoba a Maria pouze Boží tvor. Pokud hledáme příčinu tohoto souzvuku mezi Marií a Duchem svatým, pak se může jednat o stejný úkol, o stejnou příčinu, ale také o okolnost, že Duch svatý našel v Marii člověka, který se dal formovat zcela a beze zbytku podle jeho obrazu, a tím se stal podobným Duchu svatému.

Přebývání Ducha svatého v duši a vazba Panny Marie k duši

Na základě vztahu k Bohu, do jakého vstupuje omilostněná, ospravedlněná duše, je v duši přítomen Duch svatý jako ve svém chrámu (Řím 8,11; 1 Kor 3,16n; 6,19). Přebývání Ducha svatého v duši představuje vrchol omilostnění, a i když je skutečně všemi třemi božskými osobami, je obzvláště přiměřeno Duchu svatému.

Když Ludvík Maria Grignon z Montfortu říká: »Věřící má Marii u sebe, tzn. nese ji ve své duši, kde ona dává růst všem jejím ctnostem, zvláště hluboké pokoře a horoucí lásce k Bohu⁽¹⁾«, pak tomu nesmíme špatně rozumět. Nejsvětější Trojice a Duch svatý přebývají v omilostněné duši podobně jako Kristus ve svatostánku. Mariino přebývání v duši je jiného druhu. Tak jako sluneční paprsek ozařuje pokoj, ale ve skutečnosti v pokoji není, přebývá Maria v lidské duši nikoliv v doslovném smyslu, nýbrž silou svého vlivu a svého působení. Maria vidí stav duše, její vztah k Bohu, její radosti

a její nouzi, Maria ovlivňuje duši svou modlitbou, svou pomocí a svým příkladem, Maria se za nás přimlouvá.

Maria, Matka krásného milování - Duch svatý, nestvořená Boží Láska

Litanie loretánská nazývá Marii tělesnou Matkou, ale především ve Vessobrunnu (někdejší benediktinské opatství v Horním Bavorsku) v souladu s Knihou Sirachovcovou (24,24) je uctívána jako »Matka krásného milování«. Láska je podstatný rys mateřské bytosti a je vyjádřena tělesnými a duševními svazky, které spojují matku a dítě. Zatímco Platon a Řekové ztotožňují lásku s erosem, Nový zákon, např. 1. list apoštola Jana spojuje lásku s agape a mezi oběma těmito pojetími je rozdíl tak veliký, že větší si ani nelze pomyslet. Platonská láska je citově pojatá přitažlivost ideou krásna a stává se orientací vůle směrem vzhůru, k něčemu vyššímu, ušlechtlejšímu a dobrému, co se stává hodné tužby. Je to aktivní mužská síla. Agape naproti tomu existuje v Bohu a spočívá v sestupujícím, na sebe zapominajícím sebeodevzdání, jak se projevuje ve vtělení a smrti na kříži Ježíše Krista. Do této sebedarující lásky zahrnuje Bůh všechny, které vyvolal a povolal. Agape vyžaduje nutně protilásku, a přitom může platonickou lásku přijmout a proměnit. Eros je žádostivý a chce ovládnout, agape dává a obětuje sebe, eros směřuje nahoru, agape sestupuje dolů. Eros je výkon, agape je milost. Láska Matky Boží je odevzdávající, na sebe zapominající láska, je to agape.

Duch svatý jako třetí božská osoba vystupuje do popředí z Boha jakožto volní síla lásky. Proto nazýváme Ducha svatého pou-

tem lásky mezi Otcem a Synem (nexus Patris et Filii), personifikovanou (hypostatickou) Láskou, políbením lásky (osculum Patris et Filii) a darem (donum Dei), protože láska je princip a prapříčina všeho darování. Protože láska se zjevuje v pohybu, v přístupu k ty, označujeme proces Ducha svatého jako dechnutí a Ducha svatého jako dech a ducha. Hebrejské slovo »ruach« označuje současně pojmy jako dech, dýchání a duch. Teplo a žár jsou symboly Ducha svatého, které mají vyjádřit jeho lásku.

Ženský princip v Marii a v Duchu svatém

Dějiny spásy v Novém zákoně začínají tím, že Zachariáš ztratí řeč: »Prorok mlčí, kněz oněměl⁽²⁾, ale Maria vyslovuje FIAT - *At se mi stane podle tvého slova*, a zahajuje tak čas spásy, vykoupení lidského pokolení. Nikoliv mužská aktivita, nýbrž ženská schopnost, potentia obedientialis (schopnost poslušnosti), v člověku ukrytá schopnost přijmout Boží volání, přináší spásu. Náboženské pojetí světa chápe člověka a svět jako stvoření pasivně přijímající a zcela podřízené Stvořiteli. Stvoření má jako mísa přijmout rosu milosti, má jako lampa přijmout shora světlo. Pavel Schütz si stěžuje již roku 1940: »Ztratili jsme sílu odevzdání. Svět přestal být mateřský, emancipoval se od nebe, stal se sám svým pánem, chce sám sebe oplodnit a sám sebe porodit. Je zemí bez oblohy, která se stala neplodnou.⁽³⁾ Prvotní hřích a osobní hříchy spočívají v tom, že se neodevzdáváme, neposloucháme a nesloužíme, nýbrž místo toho se chce stvoření vzepřít proti Bohu a chce samo vládnout. Maria přináší velký obrat, ztělesňuje podle Gertrudy de la Forte »sílu

sebeodevzdání kosmu⁽⁴⁾. Vyslovuje své Fiat, a může se uskutečnit zasnoubení mezi přírodou a nadpřirozeným, které nám darovalo Vykupitele, Syna věčného Otce a Panny Marie. Mariiným souhlasem se spojuje konečné s nekonečným, lidské bytí může dospět ke svému naplnění. Důvod mariánské úcty v církvi je třeba hledat v tom, že jeho cílem je přivést všechny věřící k tomu, aby se spolupodíleli na sebeodevzdání, které Maria osvědčila při zvěstování a pod křížem, aby tak jako Mariiny děti přispívali k vykoupení a dokonalosti vesmíru.

Pokud se zjevení bezprostředně vyjadřuje o Bohu, hovoří o Bohu hlavně v mužských představách a pojmech. Maria zde vnáší v protisměru do dějin spásy ženský prvek.

Účast pohlaví náleží k vyjadřovacím formám stvořeného, proměnlivého světa stejně jako prostor, čas a hmota. Bůh není ani mužský, ani ženský, nýbrž je zcela jiný. Když však o Bohu nemluvíme jen v pojmech teologia negativa, tedy když u Boha jen nepopíráme všechno, co je světské a pomíjivé, nýbrž také v pojmech teologia elativa, tedy když jdeme cestou stoupání

a všechny výpovědi o Bohu musíme povýšit na nekonečno, abychom jej vystihli, pak můžeme Bohu přiřadit i mužské a ženské vlastnosti tím, že je nad všechno vyvýšíme. Bůh pak může být označen nejen jako náš Otec, ale také jako Matka. Prinejmenším však můžeme ve vztahu Boha k jeho tvoru odhalit ženský, mateřský prvek, nedotčené panství a něžné mateřství; neboť podle Jana odpočívá jednorozený Syn v lůně Otce (J 1,18) a žalm vyznává: *ex utero ante luciferum genui te zrodil jsem tě ze svého lůna před jitřenkou*. Ženství musí být v Bohu přiřazeno především Duchu svatému. »Ducha svatého můžeme označit jako ženský princip v božství. Jako výraz lásky, jako polibek Otce a Syna, jako překypující Boží život je Duch to Věčné – Ženské současně v té nejušlechtlejší formě. On je božsky počínající. On počíná život z Otce a Syna, to je jeho nejvlastnější osobitost, která spočívá v pasivním ovanutí.«⁽⁵⁾

Svatost Ducha svatého a nejsvětější Matky Boží

Svatost není pouze vlastnost mezi ostatními vlastnostmi, nýbrž je to základní Boží kvalita, která utváří jeho bytost. Kadoš, hebrejsky svatý, znamená stejně tak jako latinské sanctus (od sancire) »oddělený« a vyjadřuje naprostou odlišnost a neuchopitelnost Boha, jeho tajemné, vše překračující absolutní bytí. *Bůh bydlí v nedostupném světle* (1 Tim 6,16; Ex15,11). Současně je v pojmu »svatý« viditelná důstojnost hodná nejvyšší úcty, která nás zavazuje, abychom se Bohu klaněli. On přebývá ve svatyni (»fanum«), zatím co my v předsíni (»profanum«). V tomto pohledu je »svatost« pro člověka nedosažitelný pojem.

Zvláštní příznání svatosti Duchu svatému odpovídá skutečnosti, že svatost se přiřazuje v naplnění vůli podobně jako moudrost rozumu. Třetí božské osobě se přiřazují atributy jako nejvyšší добрota a svatost, láska

a naplnění božské vůle, kterou zjevuje Otec (digitus Paternae dexteræ – prst Otcovy pravice), kterou uskutečňuje Syn a dovršuje nakonec Duch svatý.

Když říkáme o člověku, že je svatý, může to mít tři důvody:

Člověk je svatý, když se ho Bůh zmocní a zcela si ho přivlastní, jak se to stalo, když Ježíš přijal lidské tělo. Právem říkáme o Ježíši Kristu, že je sama Boží svatost. Kdo vidí Ježíše, vidí Otce (srov. J 14,9).

Člověk, který zůstává sice tvorem, se nazývá svatý, když přijme od Boha poslání; jedná Božím jménem, vykonává božskou funkci. Tak jsou národ Izrael nebo církve nazývány svatými. Také proroky a apoštoly nazýváme svatými.

Člověka nazýváme svatým, když celý svůj život dá do služeb Boha, následuje Krista a usiluje o dokonalost. Ježíš sám říká: *Budte dokonalí, jako je dokonalý*

váš Otec v nebesích (Mt 5,48), a Pavel zdůrazňuje v 1. listu Soluňanům: *To je vůle Boží, vaše posvěcení* (4,3).

Maria se osvědčuje jako svatá v trojím smyslu: Je svatá, protože sám Duch svatý si ji zvolil za svůj příbytek. Maria je svatá, protože má svatě poslání být Matkou Boží, a konečně je svatá, protože má všechny ctnosti v nejbohatší míře. Maria je láskyplná, milosrdná, pokorná, čistá, odevzdaná Bohu. Biskup Theodot z Ankarý (†466) zdůvodňuje Mariinu svatost srovnáním: Tak jako ten, kdo se postaví pod vodopád, je mokry od hlavy až k patě, tak byla Matka Boží celá pomazána svatostí Ducha svatého, který na ni sestoupil.« Ke třem titulům, jimiž Marii označuje od počátku východní církve, patří vedle »Panna« a »Matka Boží« také titul »Nejsvětější«. Tento čestný titul vyjadřuje zvláštní omilostnění a současně skuteč-

nost, že Maria je svou láskou a svatostí spřízněna s Duchem svatým. Duch svatý je Boží nestvořená Láska, Maria je Boží stvořená láska.

Stvořené Neposkvrněné početí a nestvořené Neposkvrněné početí

Kristus říká o Duchu svatém: *Duch je pravda a uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší, a oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí* (J 16,13n). On je donum Dei, Boží dar, který žije z přijímání a odevzdávání.

Odpůrci mariánské úcty se rádi dopouštějí té chyby, že stavějí Marii proti Synovi, anebo ji chtějí od Syna oddělit a osamostatnit. To není možné. Všechno, čím Maria je, je skrze Syna, všechno, co Maria myslí, děje se k slávě Syna, a jako Syn chce plnit jen vůli Otce, chce i Maria jen slávu a vůli Syna. Také, a to především, jako Prostřednice všech milostí a Spoluvykupitelka není Maria myslitelná bez Syna. I Maria zůstává počínající, přijímající a dále předávající, donum Dei, Boží dar. Jako je Duch svatý nestvořený Boží dar, který nás posvěcuje, Maria je stvořená Boží láska k naší spáse.

Duch svatý, Božský Utěšitel, Maria, naše Těšitelka, Consolatrix

V Písmu svatém u Jana je Duch svatý nazýván Paraclitus – Utěšitel. *Jestliže neodejdu, Utěšitel nepřijde k vám* (16,7). *Budu prosit Otce, a dá vám jiného Utěšitele* (14,26). Ve Vulgátě se Parakleitos překládá jako Utěšitel. V novějších překladech jako Pomocník, Přímluvce. Oba překlady vyjadřují rozdílné aspekty, ale vzájemně se doplňují a ukazují úlohu Ducha svatého. Ježíš nazývá Ducha svatého Přímluvcem, Pomocníkem, Utěšitelem, kterého sešle Otec na Synovu prosbu.

Pokračování na str. 10

Škapulířový oltář v karmelitánském kláštře Reisach nad Innem

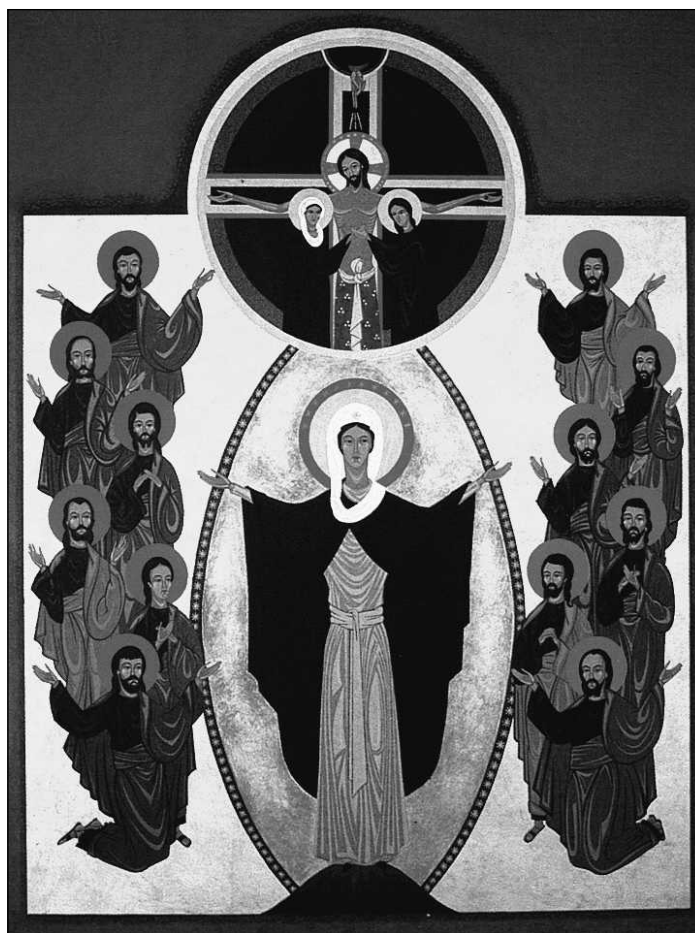

Duch svatý má hájit víru, pečovat o její růst a těšit věřící svou přítomností v pronásledování a utrpení. Soudcovský úřad je vyhrazen Synovi. Když věřící předstupují před Boží soudcovský stolec, doprovází je Duch svatý jako Pomocník. *Zhřeší-li někdo, máme Přimluvce u Otce* (1 J 2,1).

K čestným titulům, které dáváme Marii, patří titul Přimlůvkyně, Potěšení zarmoucených. Že Maria je naší mocnou přimlůvkyní, zdůvodňuje sv. Alfons Liguori v jedné modlitbě takto: »Ó Maria, naše milovaná Přimlůvkyně, jelikož máš tak soucitné srdce, že se nemůžeš dívat na nešťastné, aniž by ses nad nimi nesmilovala, a jelikož současně máš u Boha tak velkou moc učinit blaženými všechny, kdo stojí pod Tvou ochranou, ujmi se naší bíd.«⁽⁶⁾ Podle Petra Damiána »Maria může vše na nebi i na zemi; neboť Ježíš, který je naše smíření, cení si proseb své Matky tak vysoko a tak velice touží, aby se jí zalíbil, že její přimlůvky se rovnají spíše rozkazu než prosbě a ona se jeví více jako Paní než jako Služebnice.«⁽⁷⁾

Duch svatý, strážce pravdy, Maria, ochránkyně víry

Ježíš svěřil Duchu svatému nejen společenství věřících, svou Církev, nýbrž zvláště také poselství Zjevení, které má v průběhu staletí chránit v jeho Církvi před bludem. Duch svatý je *Duch pravdy, který vydává svědectví o Kristu* (J 15,26). On věřící naučí všemu a připomene všechno, co Ježíš řekl (srov. J 14,26). On je Duch, který mluvil skrze proroky, a Petr o něm vyznává: *Neboť prorocství nebylo nikdy proneseno z lidské vůle, ale lidé oznamovali Boží výroky proto, že je k tomu přiměl Duch svatý* (2 Petr 1,21). Duch svatý působí tedy nejen na učitelský úřad Církve, na papeže a biskupy s ním spojené, ale také na smysl pro víru všech věřících,

chrání Církev před bludy a zfalšováním zjevení.

O Marii říká vyznání z karolínské doby: »Cuctas haereses interemisti in universo mundo.« (Přemohla jsi všechny bludy na celém světě.) Maria, Matka víry, vede své děti k Synu a odkrývá jim všechno, co Syn pro naši spásu řekl a učinil. Je to hrozný omyl, domnívat se, že Maria stahuje víru na sebe a vytváří odklon od Syna. Právě naopak: Všichni skuteční mariánští ctitelé milují Syna a zachovávají pravou víru.

Duch svatý, Dárce života, Maria jako Matka života

Duch svatý jako Dar a Dárce milosti ve svátostech Církve rozdává nadpřirozený život, který Ježíš Kristus svou smrtí na kříži získal a který vylévá ze svého proboděného Srdce. On zajišťuje znovuzrození z vody a Ducha svatého, o kterém mluví Ježíš s Nikodémem (J 3,5), a vlévá lásku do našich srdcí (Řím 5,5).

Duch svatý je především Duch života (Ez 37,1; 1 Kor 15,45; 2 Kor 6,3.17). Nové nebe a nová země, nový člověk pocházejí od něho. On vzkřísil Ježíše z mrtvých (Řím 8,11), a kdo žije z Ducha, patří k novému stvoření (2 Kor 5,17; Gal 6,15; Ef 2,15; 4,24).

Duch Boží otevírá toto nové stvoření s Marií a v Marii. Tím, že si Duch Boží Marii bere za svou, plodí ona Ježíše a skrze něho nový život v milosti, nový svět. Druhý vatikánský koncil vyznává: »Maria z rozhodnutí Boží prozřetelnosti byla zde na zemi vznešenou Matkou Božského Vykupitele a jedinečným způsobem nad jiné velkodušnou společnicí a pokornou služebnicí Pána (...) Proto je vzývána jako přimlůvkyně, pomocnice, ochránkyně a prostřednice.«⁽⁸⁾ Jako Matka Prvorozeného mezi bratry (Řím 8,29) působí také při zrození a duchovním růstu mnoha bratří a sester mateřskou láskou.⁽⁹⁾ Maria obdržela obzvláštní moc nad dušemi, aby

je živila a podporovala růst jejich víry.« Svatý Augustin vyslovuje dokonce myšlenku, že všichni ti, kteří jsou předurčení ke spáse, jsou uzavřeni za svého života v Mariině lůně a »přijdou na svět« teprve tehdy, až je tato duchovní Matka porodí k věčnému životu. Jako malé dítě přijímá jediné od své matky přiměřenou potravu, tak podle svatého Augustina vyvolení získávají jediné od své Matky duchovní pokrm, který udržuje jejich život. Podle Ludvíka Grigniona z Montfortu »Bůh Otec, věčný pramen, z něhož vychází každý dokonalejší dar a každá milost (Jak 1,17), ukládá všechny milosti do Mariina lůna, a tak je svěřil svému Synu. Bůh ji učinil strážkyní pokladu, správkyní a rozdělovatelkou všech svých milostí. Všechny dary milosti musejí projít jejima rukama. Silou plné moci, kterou obdržela, jak říká sv. Bernardin, rozděluje milosti věčného Otce, ctnosti Ježíše Krista a dary Ducha svatého.«⁽¹⁰⁾ Církevní učitel sv. Alfons Maria Liguori je podobně jako mučedník Ignác a Jan Zlatoústý přesvědčen o tom, že skutečný mariánský ctitel, který jí věrně slouží a odporoučí se do její péče, nemůže být zavřen.⁽¹¹⁾

Der Fels 5/98

Překlad -lš-

⁽¹⁾ Ludvík Maria Grignion z Montfortu: Tajemství Mariino, 15.

⁽²⁾ Bibliothek der Kirchenväter, Pustet Mnichov 1911, II., str. 41.

⁽³⁾ Paul Schütz: Das Evangelium dem Menschen unsere Zeit dargestellt, Berlin 1940, s. 33.

⁽⁴⁾ Gertrud dela Fort: Die ewige Frau, Mnichov 1934, s. 81.

⁽⁵⁾ Julius Thyciak: Mariegeheimnisse, Řezno 1940, s. 41.

⁽⁶⁾ Alfons Maria Liguori: Die Herrlichkeit Mariens, Stuttgart 1991, s. 152.

⁽⁷⁾ Tamtéž s. 150.

⁽⁸⁾ Lumen gentium 61n.

⁽⁹⁾ Tamtéž 63.

⁽¹⁰⁾ Ludvík Maria Grignion z Montfortu: Tajemství Mariino, 9n.

⁽¹¹⁾ Srov. A. M. Liguori: Die Herrlichkeit Mariens, s. 152, s. 187.

Alexia (1971-1985)

Někteří z vás možná již její fotografii viděli nebo slyšeli její jméno: Alexia Gonzáles-Barbaros z Madridu. Jako 14letá vydala živoucí svědectví lásky k Bohu, svědectví skutečně Boží přítomnosti, přibitá na kříž utrpení a nemoci až do své smrti.

Alexia nám svým životem ukázala, co znamená být Ježíšovým následovníkem. Lidé se stále znovu ptají po smyslu utrpení; nedokážou pochopit, jak Bůh, který je tak dobrý, může něco takového připustit. A neptáme se i my často také tak?

Ježíš se z lásky k nám stal člověkem; ukázal nám svými slovy a svými skutky, jak velice miluje svého Otce. Ale největší lásku nám ukázal skrze své utrpení a smrt, aby nás vykoupil z našich vin. Každé utrpení, které člověk zde na zemi snáší, nabývá svůj smysl v kříži Ježíše Krista. Když se s ním sjednotíme, pak všechno těžké, každá nouze, každé utrpení nabývá výkupnou cenu, je vykopením pro druhé. Teoreticky je těžké pochopit toto tajemství, ale snad nám Alexia pomůže přijít mu na stopu.

Kdo byla Alexia?

Narodila se 7. března 1971 v Madridu jako nejmladší ze sedmi sourozenců, prožívala šťastné dětství a cítila se ponořena do lásky svých rodičů a sourozenců. Byla pomilováníhodnou, veselou bytostí, kterou všichni měli rádi. Velmi záhy se u ní rozvinul důvěrný vztah k Ježíši v osobní modlitbě a přijímání svátostí, v bezpodmínečné orientaci na Boha a jeho vůli. Tak vysvětluje mamince při návštěvě svatostánku: »Já mu vždycky říkám: Ježíši, dělej se mnou vždy to, co chceš Ty!«

Když Alexia poprvé pocítila bolest v zádech, nebylo jí ještě 14 let. V tom okamžiku ji Ježíš bere k sobě na svou křížovou cestu.

Nejdříve je to fraktura krční páteře, která musí být operována, protože hrozí velké nebezpečí ochrnutí. Operace probíhá dobře. Dostane kovový chomout, který hlavu znehybňuje, a musí

vykonávat namáhavá cvičení. Bolesti jí nedávají spát, cvičení ji beze zbytku vyčerpávají, ale Alexia neztrácí dobrou náladu. Předsevzala si, že všechny bolesti bude s úsměvem přinášet Bohu.

Netrvá to dlouho a nádor způsobí ochrnutí končetin a Alexia se musí podrobit další operaci. Alexia není nadčlověk, kterého by nemohl potkat takový osud; je jako každé »normální« dítě, každý »normální« člověk, ale v jejím srdci žije Bůh. A s ním vede v noci před operací rozhovor plný důvěry, něžnosti, svědectví živé víry, která jediná je schopna správně vidět kříž a utrpení, ochotně je přijímat a statečně snášet. (Matka, která u ní v pokoji bděla, mimovolně tento rozhovor vyslechla a byla tím hluboce

otřesena.) Alexia skončila slovy: »Ježíši, chtěla bych být opět zdravá. Ale jestli Ty to nechceš, ať je tak, jak ty chceš!« Je to modlitba jako na Olivové hoře!

Její utrpení je zcela vnořeno do jeho vykupitelského utrpení. A v tomto postoji, v této hluboké jistotě může si navzdory všemu zachovat dobrou náladu. Každému, kdo k ní přijde, daruje dobré slovo, nestěžuje si a přes strašné bolesti je schopna až do konce říct z upřímného srdce: »Jsem velice šťastná, skutečně velice šťastná!«

Ještě dvě velké operace a chemoterapie se všemi strašnými vedlejšími účinky vtahují o Velkém pátku 1984 Alexii plně do Kristova utrpení a ona se zcela vědomě obětuje za mnoho záležitostí, hlavně za papeže, biskupy a kněze...

Stále více si dává předčítat nebo vyprávět z evangelia, a když je sama velice slabá, prosí matku, aby předříkávala modlitby. Ve spojení s Bohem, v živém styku s ním spočívá celá její vnitřní síla.

Chování Alexie přitahuje druhé. Lékaři, nemocniční sestry, pacienti jsou vnitřně uchváteni a otřeseni, jak toto dítě přijímá svou nemoc a je schopno ji snášet. Skrze toto svědectví neviditelné, a přece nesmírně mocné síly znovu přemýšlejí nad svým životem a ptají se, jak je to možné umírat v takovém klidu a radosti, jak je tomu u Alexie.

Brzy ohlašují prudké bolesti metastázu v mozku. Každý den může být nyní tím posledním. Ale ona v hlubokém duševním klidu prožívá Boží přítomnost a připravuje se na setkání s ním. Jakkoli již nemůže přijímat normální stravu, může přímo zázrakem přijímat Eucharistii.

Ráno 5. prosince 1984 prosí Alexia maminku, aby řekla Ježíši, jak velice jej miluje; ona sama je na to slabá. Matka se modlí za ni: »Ježíši, Ty víš, že je velice unavená a nemůže již mluvit – ale každým vydechnutím Tě miluje. Každý úder jejího srdce Ti říká, že Tě miluje. Není-liž pravda, miláčku?« »Ano!« odpovídá Alexia. O něco později se dech stává slabším, úder srdce vynechávají, maminka jí říká: »Jdeš do nebe, můj miláčku. Pán na tebe čeká, protože tě velice miluje; Matka Boží a svatý Josef na tebe čekají, aby tě pevně objali. Matka Boží tě obzvláště miluje.« A Alexia opět odpovídá: »Ano!« Otec klečí vedle lůžka a modlí se: »Matko Maria, vezmi ji do své náruče, nenechávej ji samu, je ještě tak maličká. Svatý Josefe a Hugo (Alexia tak nazývala svého anděla

Když vláda ve Španělsku připravovala v r. 1983 zákon ulehčující potraty, napsala Alexia do několika novin:

Je mi 12 let a jsem sedmým dítětem svých rodičů. Děkuji Bohu, že mi dal přijít na svět v rodině, kde se na moje narození těšili.

...Prosím ženy, aby nezabýjely své děti, prosím... u nás v rodině by všichni rádi přijali dítě, které jinde nechťejí.

strážce), doprovázejte ji, aby se necítila sama. Jsi šťastná, můj miláčku?« Po její tváři skanula slza a ona naposled vydechla: »Ano!« Pak odevzdala svou duši do Božích rukou.

Po její smrti nabyla její tvář nadpozemskou krásu. Odkud měla tuto sílu, můžeme se ptát spolu s lidmi, kteří ji znali. Alexia nám sama dává odpověď:

Bůh se stává člověkem a jde cestou člověka, je nám ve všem roven. A nešetří se – z lásky! A nešetří ani nás – z lásky! Nejdříve skrze kříž my lidé přicházíme k čisté lásce, zde se naše láska očisťuje a zraje, aby byla hodná našeho Boha. Ale ať přijde cokoli těžkého, můžeme si být jisti: nejsme sami, Bůh je s námi! Ano, je v našem srdci! Tam by se chtěl znovu narodit, aby v nás mohl žít a být nám nablízku v každé situaci. Pak se můžeme s Alexií modlit: »Chci jen to, co chceš Ty, Ježíši!« Její malý hrdinný život nám ukazuje, odkud jediné můžeme získat sílu, ať už musíme snášet kříž nemoci nebo jiného osudu či krajní vnitřní nouze. Obnovme své spojení s Bohem opravdu vnitřní modlitbou srdce a naučme se rozmlouvat s Bohem jako s někým nejmilejším z lidí.

Podle knihy Janni Büsse – Děvčátko zvítězilo nad svou úzkostí, Adamsverlag, Kolín n.R.

Život svatého Františka (4)

František potřeboval čas pro vnitřní zrání. Vedlo se mu jako motýlovi. Dříve než může roztáhnout svá barevná křídla a vystavit je záři slunce, musí se po jistou dobu vyvíjet v temnotě kukly.

Tak to bylo i s Františkem. Hledal si v okolí Assisi skalnatou jeskyni, jež leží stranou, aby tam rozjímal a modlil se. V této krajině je mnoho slují. Podle tradice první jeskyně se nacházely na příkrém svahu »Pekelného vrchu«, který byl později přejmenován na »Rajský pahorek« a kde se dnes nachází skvostná bazilika se světcovým hrobem a posvátný klášter.

František měl přítele a průvodce. Ten jej následoval, kamkoliv šel, a byl zasvěcen do všech jeho tajemství. Jen do Pekla s ním nesměl. Tam chodil František sám. Venku bylo slyšet jeho modlitbu a vzdychání.

Posílen na duchu vydal se František za hledáním paní Chudoby. Zatím ještě nosil šat bohatého rytíře. Tak se vypravil do Říma. Tam ji poprvé potkal. Na hrobu knížete apoštolů dal všechny své peníze dohromady a s výrazem největší štědrosti je vhodil k penězům na almužny. Pak se přidal ke skupině žebráků, kteří seděli u vchodu, vmisil se mezi ně a s jedním z nich si zaměnil oděv.

Podívejte se na syna Petra Bernardoneho! Jedině král mládeže z Assisi to dotáhl mezi rozedrané žebráky! Z lásky k paní Chudobě přemohl František i poslední zábrany, i on nastavil ruku a prosil o almužnu, jako ostatní žebráci.

Třásl se sice přitom a jeho srdce se chvělo do poslední žilky, ale jeho duch jásal: Kdysi Kristus z lásky k lidem zaměnil nebeskou nádheru za naše ubohé tělo. Bylo to proto jediné správné, že jej jeho služebník napodobuje v šatu svých bratří.

* * *

V Assisi došlo k dalšímu rozhodujícímu setkání.

Jednoho dne jel František mezi širokými poli společného údolí. Tu uslyšel zcela zřetelně hlas zvonku. Věděl, co to znamená. Nějaký malomocný varoval kolemjdoucí, aby se nepřibližovali do jeho blízkosti. A tu již mohl František rozeznat jeho strašnou postavu. Vředy rozdrásané tělo mu vysílalo vstříc nesnesitelný zápach.

Co měl dělat? Spěšně odjet do sluncem prozářené dálky, ponořit se do moře vonících květů a kvetoucích křovin? Ale tu jej napadla zcela jiná myšlenka a už jej neopustila.

Kristus se takového rozpadajícího se těla dotýkal svými božskými rukama. Nepřebývá i v tomto ubohém člověku nesmrtelná duše? Není i on znovuzrozený Boží milostí a nestal se hodným lásky nebeského Otce?

Okamžitě sestoupil s koně, šel k malomocnému, objal ho a dal mu políbení lásky. Když se pak ještě jednou ohlédl po nešťastníkovi, nespátřil nikoho. Ani stopa po lidské bytosti!

Kristus se zjevil v podobě malomocného svému služebníkovi, přijal od něho políbení lásky a pak opět zmizel.

* * *

»Sám Pán tímto způsobem mně, bratru Františkovi, řekl, abych začal dělat pokání. Dokud jsem byl ještě v hříších, zdálo se mi těžké podívat se na malomocného, a Pán sám mě k nim přivedl a já jsem k nim byl milosrdný. A když jsem pak od nich odcházel, proměnilo se to, co mi předtím připadalo trpké, ve sladkost pro duši i pro tělo.«

Tak napsal František ve své závěti. Poslední zde uvedená slova ukazují přesně onu proměnu, jakou v jeho srdci způsobilo zmíněné setkání s malomocným.

V tvrdém vnitřním boji dokonal František to, že opanoval smyslové žádosti a podřídil je vládě ducha.

V našich dnech se lidé pokoušejí překonat poslední hranice lidské omezenosti. Ale prosté lidské zkušenosti se to nikdy nepodaří. To zmůže jen svatost, mystické vytržení. Ono proměňuje »ve sladkost pro duši i pro tělo«. Pro průměrné duše to zůstane nepochopitelné a nedosažitelné.

František toho dosáhl tímto setkáním. Nyní byl »čistý a zralý pro výstup ke hvězdám« (Dante).

BOŽSKÉ POSLÁNÍ A KONEČNÉ ZŘEKnutí SE VŠEHO

Sladkost při polibku malomocného přivedla Františkovo mládí k naplnění, zatímco dříve jej jeho světské sny a iluze odměňovaly prázdnotou.

Aby to ještě více vychutnal, vyhledával odlehle a opuštěné kostely, kam nemohl dolehnout hluk a pracovní ruch všedního dne. Tam v tichosti přicházela na něho jakoby vytržení.

Mezi těmito kostely miloval zvláště sv. Damiána. Tento kostel ležel daleko od města na východním svahu. Strídaly se tam olivy a cypřiše. František zde býval častěji již

dříve, když šel kolem cestou do Foligna, nebo se odtamtud vracel. Ale tehdy měl vždy naspěch.

Nyní si však udělal čas pro své návštěvy a setrval zde stále déle v modlitbě. Když jednou ráno opět plný vroucnosti upřel svůj zrak na byzantský kříž nad oltářem, zdálo se mu, jako by Pánovy rysy ožily. I rty se začaly pohybovat a třikrát slyšel zcela zřetelně následující slova: **Jdi, Františku, a zbuduj znovu můj dům, který leží celý v troskách!**

Pak nabyly Kristovy rysy opět obvyklou strnulost. Když se František vzpamatoval z prvního úleku, podíval se poprvé pozorněji kolem sebe. A skutečně, všude kolem bylo vše v troskách, část střechy byla zcela propadlá. Ano, zde je opravdu co budovat! Zatím ještě nebyl František tak daleko, aby myslel na ono velké poslání, které měl Kristus skutečně na mysli.

Okamžitě vstal, běžel zpět do města do rodného domu, naložil na osla role s plátnem, tak jak to činival dříve, a vydal se do Foligna, aby je tam prodal. Protože se mu zdálo, že výtěžek není dostatečný, prodal i zvíře. Vrátil se do San Damiana a chtěl dát celou sumu knězi na obnovu kostelíka. Ale protože kněz znal povahu Petra Bernardoneho, peníze nepřijal. Nechtěl mít s bohatým kupcem nepřijemnosti. Jeho chudoba a jeho klid mu byly milejší.

František nemohl jednání tohoto kněze pochopit. Rychle se rozhodl, vzal peníze a hodil je všechny do okenního výklenku. Pak požádal kněze, aby mohl u něho zůstat a podle libosti se modlit v kostelíku. S tím byl kněz srozuměn a vyhověl jeho přání.

(Pokračování příště)

Život Kristův (29)

XXIX. Ježíš Kristus má moc odpouštět hříchy

1) Vzhledem k moci soudit, o níž jsme hovořili v předešlé katechezi, se Ježíš Kristus hlásí k moci odpouštět hříchy. Evangelisté to zřetelně dokládají, nejjasněji o tom hovoří evangelista Jan. Viděli jsme, že božská moc soudit každého člověka a všechny lidi, jak to podtrhuje zejména apoštolský obraz posledního soudu, je velmi úzce spjata s Boží vůlí spasit člověka v Kristu a skrze Krista. Prvním momentem při uskutečňování tohoto Božího záměru je odpuštění hříchů. Lze směle říci, že všechno to, co říkají evangelia o božské moci soudit, má svoje pokračování v tom, co se v evangeliích tvrdí o moci odpouštět hříchy. Tato moc přísluší pouze Bohu. Jestliže Ježíš Kristus, Syn člověka, má tutéž moc, pak to znamená, že je opravdu Bohem. Což je dokonale v souladu s tím, co tvrdí Ježíš: Já a Otec jedno jsme (srov. Jan 10,30). Ježíš se od počátku svého mesiášského poslání neomezuje pouze na to, aby ohlašoval nezbytnost obrácení – *Obratíte se a věřte evangeliu* (Mk 1,15) – a aby hlásal, že Otec je ochoten hříchy odpouštět, ale hlásá zároveň také, že On sám odpouští hříchy.

2) Právě v takových okamžicích nejjasněji zazáří moc, kterou Ježíš podle vlastních slov má. Ježíš připisuje tuto moc odpouštět hříchy sobě samému, a to bez jakéhokoli stínu zaváhání. Kupříkladu tvrdí: *Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy* (Mk 2,10). Tak se vyjadřuje vůči znalcům zákona přítomným v Kafarnaum, když k němu přinesou ochrnutého člověka, aby ho uzdravil. Evangelista Marek píše, že když Ježíš viděl víru těch, kdo přinesli ochrnutého a kdo dokonce odkryli střechu, aby mohli lůžko s nemocným spustit dovnitř, kde Ježíš pobýval a rozmlouval, když tedy Ježíš viděl tuto jejich víru, řekl ochrnutému: *Synu, odpouštějí se ti hříchy.* (Mk

2,5) Přítomní znalci zákona, když to zaslechli, uvažovali ve svém srdci: *Jak může ten člověk tak mluvit? Vždyť se rouhá! Hříchy přece může odpouštět jenom sám Bůh.* (Mk 2,7) Ježíš, který uměl číst v lidských srdcích, je přímo oslovil: *Proč tak ve svém srdci uvažujete? Co je snadnější – říci ochrnutému: „Odpouštějí se ti hříchy“, nebo říci: „Vstaň, vezmi své lehátko a chod“? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy, řekl ochrnutému: „Pravím ti, vstaň, vezmi své lehátko a jdi domů!“* (Mk 2,8-11) Lidé, kteří viděli zázrak, byli ohromeni a říkali: *Něco takového jsme ještě nikdy neviděli!* (Mk 2,12) Úžas nad oním mimořádným uzdravením je zcela pochopitelný. Pochopitelná je i bázeň a úcta, která se podle Matouše zmocňovala zástupů, když se projevovала ona uzdravovatelská moc, kterou dal Bůh lidem (srov. Mt 9,8). Lukáš v této souvislosti hovoří o čemsi „podivuhodném“ (srov. Lk 5,26). Ovšem ti, kdo přemítají o průběhu celé události, chápou, že uzdravení se jeví jako znamení, které potvrzuje pravdu, kterou Ježíš prohlásil. Tuto pravdu tušili a odmítali znalci zákona. Jedná se o to, že Syn člověka má opravdu moc odpouštět hříchy na zemi.

3) Je třeba připomenout Ježíšovu důslednost ve vztahu k moci odpouštět na zemi hříchy. Jedná se o moc, kterou Ježíš vykonával již v době svého pozemského života, když jakožto Syn člověka chodil po Palestině od městečka k městečku, a ne pouze o moc, kterou by vykonával až od okamžiku eschatologického soudu poté, co jeho lidství došlo oslavení. Již na zemi byl Ježíš „Bůh s námi“, Bohočlověk, který odpouští hříchy. Zároveň je ale také třeba podtrhnout skutečnost, že v každém případě, kdy Ježíš hovořil o své moci odpouštět hříchy,

přítomní lidé projevovali odpor a ukazovali, že jsou pohoršeni. Tak je tomu i v případě příhody o hříšníci, která se přiblížila k sedícímu Mistrovi, který byl u stolu význačného farizeje. Ježíš hříšníci řekl: *Jsou ti odpuštěny hříchy.* (Lk 7,48) Příznačná je reakce spolustolovníků: *Kdo je to, že i hříchy odpouští?* (Lk 7,49)

4) Rovněž v epizodě hovořící o ženě přistižené při cizoložství, kterou farizeové a znalci zákona přivedli k Ježíšovi, aby vyprovokovali jeho soud na základě Mojžíšova zákona, nacházíme významné detaily, které chtěl svatopisec zaznamenat. Velmi zajímavá je již první odpověď, kterou dal Ježíš žalobcům: *Kdo z vás je bez hříchu, ať po ní hodí kamenem první!* (Jan 8,7) Ježíš zde ukazuje, že vnímá velmi realisticky situaci člověka, a to počínaje od těch, kdo s ním hovořili. Tito lidé se pak vytratili jeden po druhém. Povšimněme si rovněž hluboké lidskosti, s níž Ježíš řeší tuto choulostivou situaci. Rozhodně přítom neschvaluje ženino pochybení. Vždyť jí říká: *Jdi a od nynějška už nehřeš!* (Jan 8,11) Na druhé straně na této ženě nenechá ležet tíhu odsouzení bez možnosti nápravy. V Ježíšových slovech můžeme zahlédnout znovupotvrzení jeho moci odpouštět hříchy a také přesahu jeho božského Já. Když Ježíš položil ženě otázku: *Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?*, dostalo se mu odpovědi: *Nikdo, Pane.* Pak sám prohlašuje: *Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!* (Jan 8,10n.) V onom „Ani já“ pocítujeme moc soudit i sílu odpuštění, jež má Slovo společně s Otcem a jež vykonává při svém vtělení pro spásu každého z nás.

5) To, co je pro nás důležité v této ekonomii spásy a v tomto odpuštění hříchů, je, abychom celou duší milovali toho, který k nám přichází s věčnou vůlí lásky a odpuštění. Tomu nás učí sám Ježíš. Když totiž Ježíš seděl u stolu spolu s farizeji a když viděl, jak se pohoršují nad tím,

že přijímal projevy úcty od hříšnice, vyprávěl jim podobenství o dvou dlužnících. Jeden z nich dlužil věřiteli pět set denárů, druhý padesát. Věřitel odpustil dluh oběma. Ježíš pak položil následující otázku: *Kdo z nich ho tedy bude mít více rád?* (Lk 7,42) Šimon farizej odpověděl: *Mám za to, že ten, komu odpustil více.* Ježíš na to: *Správně jsi usoudil... Vidíš tu ženu? Vešel jsem do tvého domu. Vodu na mytí nohou jsi mi nedal, ona však mi nohy skropila slzami a utřela svými vlasy. Nepolíbils mne na pozdrav, ona však od té chvíle, co jsem vešel, mi nepřestala líbat nohy... Proto ti říkám: Muselo jí být odpuštěno mnoho hříchů, když mně nyní prokazuje tolik lásky. Komu se odpouští málo, málo miluje.* (Lk 7,42-47) Velmi komplexní psychologie poměru mezi věřitelem a dlužníkem, mezi láskou, která obdrží odpuštění, a odpuštěním, které plodí novou lásku, mezi strohou mírou dát a obdržet na jedné straně a štedrostí vděčného srdce, které směřuje k tomu, darovat bez míry, na straně druhé, to vše se soustředí v těchto Ježíšových slovech, která pro nás zůstanou výzvou k tomu, jaký postoj máme zaujmout vůči Bohočlověku, který vykonává svoji moc odpouštět hříchy, aby nás tak zachránil.

6) Poněvadž jsme všichni Božími dlužníky, Ježíš vkládá do modlitby, které naučil své učedníky a kterou pak oni předali všem věřícím v Krista, onu základní prosbu vůči Otcovi: *Odpust' nám naše viny* (srov. Mt 6,12). Tato prosba v Lukášově redakci nabývá podoby: *A odpust' nám naše hříchy* (Lk 11,4). Ježíš nás chce ještě jednou uvést do pravdy, že pouze Bůh má moc odpouštět hříchy (srov. Mk 2,7). Zároveň však Ježíš vykonává tuto moc v síle pravdy, které rovněž učil rovněž, totiž že Otec nejen odevzdal veškerý soud do rukou Synovi (srov. J 5,22), ale že mu také udělil moc odpouštět hříchy. Pochopitelně se nejedná o prostý *Pokračování na str. 14*

výkon „služby“ svěření člověku Bohem. Význam Ježíšových slov, v nichž hovoří o své moci odpouštět hříchy – a v evangeliích Ježíš odpouští hříchy relativně často – je silnější, a proto zasahuje inteligenci těch, kdo mu naslouchají, proto ho také nepřijímají a odmítají to, že ze sebe dělá Boha, a obviňují ho z rouhání. Tato obvinění byla tak ostrá, že nakonec Ježíše přivedla až na kříž.

7) Službu odpouštět hříchy nakonec Ježíš svěří svým apoštolům a jejich nástupcům, když se před nimi objeví po svém slavném vzkříšení. Tehdy řekne zcela jasně: *Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.* (Jan 20,22n.) Jakožto Syn člověka, který je zároveň Božím Synem, Ježíš opravdu odpouští hříchy vlastní moci, kterou mu udělil Otec v tajemství života Nejsvětější Trojice a kterou má díky hypostatické unii. Jakožto Syn člověka, který ve své lidské přirozenosti trpí a umírá pro naši spásu, Ježíš podává náhradu za naše hříchy, a tak nám získává jejich odpuštění od trojjediného Boha. Jakožto Syn člověka, který v průběhu svého mesiášského poslání musí prodlužovat své spásonosné působení až do konce časů, Ježíš uděluje apoštolům moc odpouštět hříchy, aby tak lidem pomáhal žít v souladu s vírou a aby tak mohli jednat v souladu s věčnou vůlí Boha Otce, který je bohatý milosrdenstvím (srov. Ef 2,4). Na tomto nekonečném milosrdenství Boha Otce, na Kristově oběti, na oběti Syna Božího a Syna člověka, který zemřel za nás, na jednání Ducha svatého, který prostřednictvím služby církve ustavičně působí ve světě odpuštění hříchů (srov. encyklika *Dominum et vivificantem*), na tom všem stojí naše naděje ve spasení.

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Dopis čtenáře...

V 5. čísle *** jednoho časopisu z 25. 4. 2001 byla uveřejněna podivná zpráva o komunitě sv. Zdislavy pro léčbu narkomanů, v článku nadepsaném „Je v Žibřidicích komunita sestry Elvíry???“

Záměrně uvádím „podivná zpráva“, protože skutečně navozuje údiv nad kriticko-polemickým, až útočným tónem proti komunitě v Žibřidicích. Když se však přečtou poslední řádky článku, o tom, že jednání komunity v Žibřidicích povede „ke ztracení Církve“ protože tam lidé, v domněni, že jde o dobrou věc, „posílají příspěvky“, zmocňuje se člověka smutek naplno...

A zcela spontánně se vám v mysli vybaví biblická událost ze 4. knihy Mojžíšovy o tom, jak se Jozue znepokojoval, když prorocký duch sestoupil také na dva muže, kteří zůstali v táboře a nepřišli ke stanu schůzky (kam měli přijít), jak Mojžíš konejšil

žalivého Jozua slovy: „Kéž by Bůh z celého národa učinil pro roky!“ (Num 11,26n.)

Nemělo by nás všechny – všechny lidi dobré vůle – naplňovat spíše toto přání, než snižovat dobré dílo, třebaš ne dokonalé podle nejpřísnějších norem, ale přesto krásné v bohulibém úmyslu a záměru?

Dodá snad někomu radost a nadšení pro dobrou věc zákonníka horlivost, plná sobecké zloby, jak ji vycítujeme ze známé nám otázky (Mt 21,23): „Jakou moci děláš tyto věci? Kdo ti k tomu dal plnou moc?“

Znám dobře komunitu v Žibřidicích, protože tam už téměř rok dojíždím a pracuji s bývalými narkomany ve snaze o jejich novou, křesťanskou formaci, a mám radost nejen z této práce, ale i z toho, čeho jsem v Žibřidicích svědkem: radostného ducha při životě denní práce, modlitby a – chudoby, totiž opravdu skrov-

ných poměrů v bývalé zpustlé faře, při kostele stejně tak zpustlém. Komunita se snaží svou práci tyto objekty oživit, dodat jim nového vzhledu.

Nejen opravené hospodářské budovy, s kravkou, telátkem, nejen skleník se zeleninou a květinami, nejen nová fasáda na farní budově, ale i pravidelná účast na mši sv. v Jablonném, asi 12 km vzdáleném, a ministrantská služba u oltáře, u sv. Zdislavy, mluví řečí, o které se sice příliš nepišou žádné články do novin, ale které zato dobře naslouchá ten, který ví o všem – Bůh.

Tento Bůh ať mění srdce nás všech, abychom se dokázali radovat z každého dobrého díla, přáli mu a žehnali, a nikdy do něho nepouštěli ani nejmenší stíny toho Zlého.

Nuže, „kéž by Bůh z celého národa učinil komunity k pomoci všem, kdo jsou v jakýchkoliv závislostech spárů zla, duše, či těla!“

P. Angelik Mička OP

Zemřel Vojtěch Vít nejstarší profes komunity benediktinů

Konvent Benediktinského arcidiakonátu sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově oznamuje, že břevnovský benediktin Vojtěch Jaroslav Vít zemřel náhle 19. května 2001 ve věku 78 let v budově Velehradu v chicagském Ciceru.

Vojtěch Vít se narodil 2. února 1923 v Polici nad Metují. Do benediktinského opatství konventuálního převora vstoupil během 2. světové války a první sliby skládal do rukou konventuálního převora Anastáze Opaska 14. září 1945. Spolu s dvěma dalšími (budoucím břevnovským farářem F. Jedličkou a dlouholetým spoluexulantem a přítelem benediktinem Maurem Poučkem) byl 1. května 1946 vyslán na studia do Belgie. Jako benediktin se zpět do vlasti vrátit nemohl. V belgickém exilu byl pak 29. července 1951 ordinován

na kněze a ve studiích pokračoval na univerzitě v Lovani. Po skončení studií odešli oba čeští benediktini, otcové Vít a Maurus, na misie do Afriky (tehdejší Belgické Kongo). V šedesátých letech přesídlili do Spojených států amerických, kde otec Vojtěch pracoval v duchovní správě u kostela sv. Prokopa v Chicagu. Působil také v krajanském sdružení Velehrad. Byl iniciátorem a dlouholetým redaktorem českých novin Hlas národa. Od roku 1984 vykonával tuto práci v Ciceru na západním předměstí

Chicaga. Na kontakt se svým mateřským břevnovským klášterem nezapomínal a chtěl se natrvalo vrátit. Bůh jej však povolal na místě, kterému věnoval všechno.

Krajané se s otcem Vojtěchem rozloučili 23. května večer při mši svaté v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru. V arcidiakonatské bazilice sv. Markéty v Praze-Břevnově byla 23. května v 7 hodin ráno sloužena zádušní mše svatá. Pohřben byl 24. května dopoledne o slavnosti Nanebevstoupení Páně na klášterním hřbitově čechoamerického benediktinského opatství sv. Prokopa v Lisle u Chicaga.

O prvním pátku měsíce zasvěceného Božskému Srdci Páně dne 5. června L. P. 1987 odevzdal svoji duši Pánu dvaadvacetiletý **MAREK LEPIL**, absolvent houslového oddělení brněnské konservatoře ze třídy prof. Jiřího Besperáta. Za Markův život mezi námi poděkujeme při mši svaté v chrámu Neposkvrněného početí Panny Marie v Brně na Křenové ul. v neděli dne 10. června t. r. v 9.30 hod.

Vzpomínající rodina

NOVÝ NUNCIUS PRO ČR

Jan Pavel II. jmenoval 19. května 2001 nového apoštolského nuncia pro Českou republiku. Stal se jím arcibiskup Erwin Josef Ender, který nastoupí jako druhý nuncius v ČR po arcibiskupu Giovanni Coppovi.

Arcibiskup Ender se narodil 7. 9. 1937 v Steingrundu (nyní vratislavská arcidiecéze na území dnešního Polska). Teologii vystudoval na univerzitě v Münsteru a na Gregoriánské univerzitě v Římě, kde získal doktorát teologie. Na kněze byl vysvěcen v Římě 10. října 1965.

Od roku 1970 pracoval na Státním sekretariátu Svatého stolce. V roce 1990 byl jmenován apoštolským delegátem oblasti Rudého moře a pak apoštolským nunciem v Súdánu. Od r. 1993 se stává rovněž apoštolským delegátem v Somálsku. 9. 7. 1997 byl jmenován apoštolským nunciem v Litvě, Estonsku a Lotyšsku. Hovoří anglicky, francouzsky, italsky, litevsky a německy.

VYUŽIJTE NABÍZENÉ SLEVY ČESKÝCH DRAH

Cestuje-li vás spolu více tam i zpět, můžete při cestách vlakem Českých drah (na pouť, do přírody, k příbuzným) využít výhodných slev:

Malá skupina (2-5 osob) může o víkendů využít společnou zpáteční jízdenku CD TIP, která platí jeden až tři dny (pátek až neděle, nebo sobota až pondělí). Osoby starší 15 let mají přitom slevu cca 25 %. Sleva pro osoby od 6 do 15 let se řídí zvláštním tarifem. Pro tuto slevu není zapotřebí žádných formalit a průkazů.

Skupina více než 6 osob může při společné jízdě využít slevu, která činí: osoby od 6 do 15 let 65 %, osoby od 15 do 26 let 55 %, osoby starší 25 %. Skupiny do 14 osob mohou přijít přímo k pokladně a požádat o zlevněné jízdenky. Skupiny početnější (15 osob a více) musejí požádat o slevu 3 dny předem.

Jednotlivý cestující může s výhodou využívat slevu zpáteční jízdenky. Například při cestě z Ostravy-Svinova do Olomouce a zpět zaplatí ve 2. třídě místo 140 Kč pouze 119 Kč. Zpáteční jízdenka platí při vzdálenosti do 50 km až do 6.00 hodin následujícího dne, při cestě nad 50 km do 24.00 hod. následujícího dne. Příplatky na vlaky vyšší třídy (IC, EC) se platí v plné výši.

PMP - centrum s.r.o. nabízí k prodeji křesťanské kalendáře pro rok 2001 za velmi výhodné ceny. **Kalendář stolní (Katolický týdeník) za cenu 5 Kč. Cyrilotodějský kalendář na čtení za cenu 15 Kč.** Platí do vyprodání zásob. Objednávky zasílejte na adresu PMP - centrum s.r.o., Mendlovo nám. 9, 603 00 Brno, kde je možné kalendáře odebrat i osobně, nebo na tel. čísle 05/43211944, případně e-mail: pmpcentrum@volny.cz

„Hledáš svou cestu...?“ Setkání dívek na Klokotech 22. - 24. 6. 2001 (zač. v pátek večer). Spacák a přezůvky s sebou. Srdečně zvou sestry Nejsvětějšího Spasitele, Staroklokotská 1, 390 03 Tábor-Klokoty, tel. 0361/32584.

„Malá pouť k velkému Srdci P. Marie na Klokotech u Tábora“ v sobotu 23. 6. Program od 8 hod., hlavní mše svatá v 10 hod. Srdečně zvou obláti P. Marie Neposkvrněné s farníky.

KONCERT K VÝROČÍ PLZEŇSKÉ DIECÉZE Katedrála sv. Bartoloměje - 30. 5. 2001 v 19.30 hod. Program: Miloš Bok - Missa brevis Es dur pro dětský sbor a klavír; Očistec, Na zemi a Příchod Zdislavy z oratoria Svatá Zdislava pro sóla, smíšený a dětský sbor, varhany a orchestr (světová premiéra); Jacob Arcadelt, Claudio Monteverdi, Tomaso Louis de Vittoria, Tomaso Albinoni. Účinkují: Kühnův smíšený sbor, sbormistr Pavel Kühn; Kühnův dětský sbor, sbormistr Jiří Chvála; Dětský pěvecký sbor ZŠ Karlovy Vary - Rybáře; Dětský symfonický orchestr ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary - Rybáře a další. Dirigent: Miloš Bok. Pořádá Biskupství plzeňské ve spolupráci s uměleckým sdružením ELGAR.

Řehole a život menších bratří je toto: Zachovávat svaté evangelium našeho Pána Ježíše Krista životem v poslušnosti, bez vlastnictví a v čistotě.

Řád minoritů sv. Františka z Assisi zve z řad mladých mužů všechny zájemce o řeholní život v duchu zásad sv. Františka z Assisi na **exercicie**, které budou mít za cíl pomoci rozeznat povolání k řeholnímu životu a přiblížení se k františkánské spiritualitě. **Termíny exercicií: 2. až 5. července 2001 a 6. až 9. srpna 2001.** Všechny mladé muže, kteří by měli zájem o řeholní život, prosíme, aby se přihlásili do 20. června na adresu: Konvent minoritů u Matky Boží, Kosmákova 45, 586 01 Jihlava

Liturgická čtení

Neděle 3. 6. - slavnost Seslání Ducha svatého

1. čt.: Sk 2,1-11

Ž 104(103),1ab+24ac.29bc-30.31+34

Odp.: srv. 30 (Sešli svého Ducha, Hospodine, a obnov tvář země! Nebo: Aleluja.)

2. čt.: 1 Kor 12,3b-7.12-13

Ev.: Jan 20,19-23

Pondělí 4. 6. - ferie

1. čt.: Tob 1,3; 2,1a-8

Ž 112(111),1-2.3-4.5-6

Odp.: 1a (Blaze muži, který se bojí Hospodina. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Mk 12,1-12

Úterý 5. 6. - památka sv. Bonifáce

1. čt.: Tob 2,9-14

Ž 112(111),1-2.7bc-8.9

Odp.: srv. 7bc (Srdce spravedlivého je pevné, důvěruje v Hospodina. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Mk 12,13-17

Středa 6. 6. - nez. pam. sv. Norberta

1. čt.: Tob 3,1-11a.16-17a

Ž 25(24),2-4a.4b-5ab.6+7bc.8-9

Odp.: 1b (K tobě, Pane, pozvedám svou duši.)

Ev.: Mk 12,18-27

Čtvrtek 7. 6. - ferie

1.čt.: Tob 6,10-11; 7,1.9-17; 8,4-9a

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1a (Blaze každému, kdo se bojí Hospodina.)

Ev.: Mk 12,28b-34

Pátek 8. 6. - ferie

1.čt.: Tob 11,5-17

Ž 146(145),1b-2.6c-7.8-9a.9bc-10

Odp.: 1b (Duše má, chval Hospodina! Nebo: Aleluja.)

Ev.: Mk 12,35-37

Sobota 9. 6. - nez. pam. sv. Efréma nebo sob. pam. P. Marie

1. čt.: Tob 12,1.5-15.20

Tob 13,2.6a.6b.6c.7-8

Odp.: 2a (Požehnaný Bůh věčně živý.)

Ev.: Mk 12,38-44

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	3. 6.	4. 6.	5. 6.	6. 6.	7. 6.	8. 6.	9. 6.
Antifona	679	1708	841	857	873	889	905
Žalm	783	786	783	783	783	783	786

Ranní chvály:

Hymnus	679	1708	842	857	873	889	905
Antifony	680	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	680	1710	847	861	877	893	908
Antifona k Zach. kantiku	680	1710	847	861	877	894	909
Prosby	680	1711	847	861	878	894	909
Záv. modlitba	681	1387	847	1388	878	894	1388

Modlitba během dne:

Hymnus	643	832	848	862	879	895	910
Antifony	681	833	848	863	879	895	910
Žalmy	682	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	683	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	684	835	851	865	882	898	913

Nešpory: SO

Hymnus	641	641	1714	852	867	883	900	742
Antifony	676	685	838	853	868	884	900	743
Žalmy	676	685	838	853	868	884	901	743
Kr. čtení a zpěv	678	686	1717	856	871	887	903	745
Ant. ke kant. P. M.	678	687	1717	856	871	887	904	745
Prosby	678	687	1718	856	872	888	904	745
Záv. modlitba	679	681	1387	857	1388	888	904	749
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Bruce Marshall: DĚLNÍCI NA VINICI

Další publikace autora úspěšného titulu *Plná slávy*. I tentokrát se může čtenář setkat s vyprávěním o radostech a strastech kněze Gastona, který vidí věci světa a církve očima prostého člověka. Děj knihy je umístěn do Francie první poloviny 20. století.

Karmelitánské nakladatelství, váz., A5, 312 stran, 239 Kč

minulosti, ale aktualizuje obraz velkých postav židovské tradice pro naši dobu.

Portál, brož., A5, 138 stran, 185 Kč

Robert A. Johnson, Jerry M. Ruhl: KNIHA O SPOKOJENOSTI

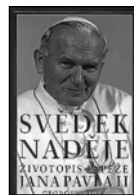
Často jsme přesvědčeni, že dosáhneme spokojenosti, až získáme lepší zaměstnání, navážeme uspokojivý partnerský vztah, dosáhneme určitého cíle... S tímto přístupem k životu nám však spokojenost neustále uniká, odsouvá se do pozdější doby, do jiné situace. Autoři této knihy oproti tomu vysvětlují, že umění, jak spokojeně přebývat sami se sebou i s druhými lidmi, spočívá v přijetí současné reality svého života. Nejde o to, co vykonáme a čeho dosáhneme, jde o vlastní hlubší a bohatší zkušenost, která spojuje vnitřní a nější svět.

Portál, brož., A5, 104 stran, 135 Kč

George Weigel: SVĚDEK NADĚJE - ŽIVOTOPIS PAPEŽE JANA PAVLA II.

Unikátní portrét, který zachycuje papežovy odpovědi na zásadní otázky lidstva na přelomu třetího tisíciletí: lidská touha po svatosti, význam svobody, krása a výzvy sexuality, naděje ženského hnutí, hledání nového světového pořádku, podstata dobra a zla, mravní výzvy blahobytu, naléhavost vzájemné lidské solidarity ve vznikající globální civilizaci. Weigel čtenáře seznamuje také s papežovou nezanedbatelnou úlohou v několika nedávných historických událostech - například při pádu komunismu, během jednání mezi Vatikánem a Izraelem v letech 1991-92, při rozpadu některých diktátorských režimů apod. Kniha obsahuje i korespondenci s L. Brežněvem, M. Gorbačovem a T. Siao-pchingem a čerpá přitom z dosud nezveřejněných autobiografických vzpomínek papeže. Weiglůva publikace se věnuje rovněž úsilí Jana Pavla II. postavit komunikační mosty mezi katolickou církví a jinými náboženskými vyznáními, podává analýzu papežových návrhů na posílení demokratických společností ve 21. století a stručně shrnuje nejvýznamnější nauky, jež papež během svého pontifikátu publikoval. Životní příběh Jana Pavla II. je dokreslen překladem jeho poezie, detailními vzpomínkami těch, kteří papeže poznali jako mladého muže, kněze a přítele, a obsaženými rozhovory s katolickými vůdci z celého světa. Nechybí ani barevné fotografie, z nichž mnohé nejsou veřejnosti u nás příliš známy.

*Práh - Martin Vopěnka, pevné desky, přebal,
158x238 mm, 880 stran, 880 Kč*

Elie Wiesel: PŘÍBĚHY O DŮVĚŘE

Postavami Hagar, Mojžíše, Árona, Mirjam a dalších představuje Elie Wiesel starou židovskou národní historii. Živým jazykem a přitažlivou, srozumitelnou formou interpretuje biblické příběhy a otázkami, které při svém vyprávění klade, zapojuje čtenáře do svých úvah. S použitím komentářů pocházejících z talmudu a starých židovských legend se zamýšlí nad jednotlivými postavami židovské tradice, které byly a jsou pro židovský národ důležité. Autor však nezůstává ponořen jen do

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
P.O. No. 779 00 OLOMOUČ 9

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci. Černochova 7 - IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vittek. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s.r.o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlomcm@iol.cz; <http://www.ova.incegnel.cz/svello>). Na této adrese přijímáme objednávky týdeníku i knih. Registrační značka MK ČR 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/741 83 83; podávámie novinych zástojek povolené SR, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzgorje aj.), se podtržujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.